

—İrfan Kapısı—

İSLÂMÎ DERGİ

MART - NİSAN 2016 • SAYI 29 • CEMAZİYELEVVEL - RECEP 1437

www.irfankapisi.net

(Ey Resulüm!) Biz, seni ancak
bütün insanlara müjdeleyici ve
uyarıcı olarak gönderdik.
Fakat insanların çoğu bilmezler
(Şebe, 34/28)

Ücretsizdir

21
AltınYıl

"Malatya'nın
En Büyük Televizyonu"

ERTV

TÜRKSAT 4A

FREKANS: 12.265 POL: V (DİKEY) SR: 27.500 FEC: 5/6

Digiturk **D-SMART**
182. KANAL 261. KANAL

f /malatyaertv t /malatyaertv

IONet
THE INTERNATIONAL CERTIFICATION NETWORK
ISO 9001:2008

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

"Gerçekler Daha Net"
www.malatyaertv.com

Yayın Türü: Yaygın Süreli
Yıl: 3 Sayı: 29 / Mart - Nisan 2016

Editör
Dr. B. AÇAN
editor@irfankapisi.net

Sorumlu Müdür
Şahin ERDÖNMEZ

Yazı İşleri Sorumlusu
A. Enes ATEŞ
yaziisleri@irfankapisi.net

Medya ve Halkla İlişkiler Sorumlusu
İbrahim GÜNDOĞDU
medya@irfankapisi.net

Reklam Sorumlusu
Ramazan AYHAN

Yayın Kurulu
B. AÇAN
A. Enes ATEŞ
M. BUDAK

Grafik - Tasarım ve Uygulama
Oktay ARSLAN
grafik@irfankapisi.net

Dağıtım ve Abone Sorumlusu
Ömer ADALMIŞ
abone@irfankapisi.net

Yönetim Yeri - İstanbul İrtibat Bürosu
Yüzyıl Mah. Kışla Cad. Yeşil Zengibar Sitesi. No:12
A-2 Blok. Daire:5 BAĞCILAR / İSTANBUL
0533 457 92 44

Ankara İrtibat Bürosu
Ağaç Metal Koop.1436 Sok.No:16 İvogsan
Yenimahalle / ANKARA
0555 3068256 - 0533 4713763

Konya İrtibat Bürosu
Ulubatlı Hasan Mah. Kırbaşı Cad.
3 Dere Sok. No:15 Karatay / KONYA
0542 5160984

Malatya İrtibat Bürosu
Hasan Bey Cad. Zaviye Mah. 4.Sok
Özmansur Sitesi A-Blok NO: 1 MALATYA
0532 2406915

Elazığ İrtibat Bürosu
Yeni Mah. Gazi Cad.No:36 ELAZIĞ
0533 8149619

Diyarbakır İrtibat Bürosu
Kooperatif mah. Dicle Sok
Artukoğlu Apt. Kat 7 No: 28 DİYARBAKIR
0535 2401270

Mersin İrtibat Bürosu
Sanayi Sit. B-21 Blok No:16
Akdeniz / MERSİN
0532 2621967

Baskı - Cilt
İmak Ofset

ISSN 2147-933X

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Editörden

Bizi yoktan var eden, lütuf ve ihsanlarıyla bize maddî ve manevî nimetlerini bahşeden Allah Teâlâ'ya hamdü senalar ve şükürler olsun.

Bu yıl "18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi"nin 101. yılı kutlanacak. Emperyalist itilâf devletleri 19 Şubat 1915 günü başlattıkları harekatta 18 Mart günü yaptıkları esas taarruz karşısında Osmanlı bataryalarının atışları ile Nusret Mayın Gemisi'nin döşediği mayınlar sayesinde ağır kayıplar vermiş; Çanakkale'nin sadece donanmayla geçilemeyeceğini anlayarak geri çekilmişlerdir. 18 Mart 1915'de emperyalist devletlere karşı kazandığımız Çanakkale Deniz Zaferi'nde ve bilahare 25 Nisan'da başlayan Gelibolu çıkarmasında, Türk, Kürt, Arap vb. demeden "Müminler ancak kardeşler" (Hucurat, 49/10) ilâhî buyruğunu izhar ederek, tek yürek hâlinde gözlerini kırpmadan canlarını ve kanlarını feda eden kahraman şehit ve gazilerimizi rahmet ve şükranla yad ediyoruz. Mekânları cennet olsun...

2 Nisan 2016 Cumartesi günü Malatya Kongre ve Kültür Merkezi'nde, Özmansur Vakfı ve İslâm Ülkeleri Akademisyen ve Yazarlar Birliği ile Mevlana ve Mansur Baba Kültür Derneği tarafından organize edilen iki program gerçekleştirilecektir. Programların ilki; muhterem üstadımız Seyyid M. Avni (Avnullah) Özmansur Efendi Hazretlerinin hayatının anlatıldığı "Allah Yolunda Bir Ömür" isimli belgeselin galasıdır. Program, saat: 15:00'de başlayacaktır. Saat: 19:30'da da "Rahmeten Li'l Âlemin Peygamber (s.a.v.) Efendimizi Anma Programı" gerçekleştirilecektir. İslâm Ülkeleri Akademisyen ve Yazarlar Birliği Kurucu Onursal Üyesi ve Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ve Özmansur İlim, İrfan, Kültür ve Eğitim Vakfı Kurucu Başkanı muhterem üstadımız Seyyid M. Avni (Avnullah) Özmansur Efendi Hazretlerinin onur konuğu olarak teşrif edecekleri bu programlara giriş ücretsiz olup, hediyeler ikram edilecektir. Tüm halkımız davetlidir.

Nisan ayının sekizi, Recep ayının birinci günü ve üç ayların başlangıcıdır. Recep ayının ilk Cuma gecesi yani Nisan ayının yedisi, Perşembe gününü Cuma gününe bağlayan gece Regaib gecesidir. Bu vesileyle İslâm âleminin Regaib kandilini tebrik ediyor, üç ayların hayırlara ve İslâm âleminin kurtuluşuna vesile olmasını yüce Allah (c.c.)'tan niyaz ediyor, sözlerimi tamamlarken Rabb'imden (c.c.) af ve mağfiret diliyorum.

Gelecek sayıda buluşmak dileğiyle...

Editör
editor@irfankapisi.net

İÇİNDEKİLER

3	YANLIŞ YAPAN DİN BİLGİNLERİNE REDDİYELER-14 Seyyid M. Avni (Avnullah) ÖZMANSUR
9	HER İYİLİK SADAKADIR -1 Lütfi DOĞAN
13	FETVALAR Halil GÜNENÇ
17	AZ UYUMAK Dr. B. AÇAN
21	İMAM GAZÂLÎ HAZRETLERİNDEN HİKAYELER
22	NURDAN DAMLALAR
23	KUR'AN'Î HAYAT İSLÂMÎ TERBİYE - 22
29	İSLÂM'IN TAHKİR EDİLMESİNE SEBEP OLABİLECEK HER TÜRLÜ SÖZ VE EYLEMDEN KAÇINMAK Dr. Avnullah Enes ATEŞ
32	İLÂHÎ
33	HADİS DERYASI B. ARİFOĞLU
34	SEVGİLİ PEYGAMBERİM (S.A.V.) Murat BUDAK
36	ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE (ŞİİR) M. Akif ERSOY
38	DUA Şahin ERDÖNMEZ
39	NASİHÂTNAME
40	İLÂHÎ

www.avnullahozmansur.com

Önceki Sayımızdan Devam Ediyor

YANLIŞ YAPAN DİN BİLGİNLERİNE REDDİYELER-14

Seyyid M. Avni (Avnullah) ÖZMANSUR

İslâm Ülkeleri Akademisyen ve Yazarlar Birliği
Kurucu Onursal Üyesi ve Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ve
Özmansur İlim, İrfan, Kültür ve Eğitim Vakfı Kurucu Başkanı

ÇIPLAK UYARICI(!)

PROF.DR.YAŞAR NURİ ÖZTÜRK DİYOR Kİ - 3

Önceki Sayımızdan Devam Ediyor

Sayın Öztürk şimdi sizin görüşlerinizi içeren yazınızı alıyorum: Aşağıdaki yazınız yine aynı bocalamalarla dolu, lafı dolaştırıp dolaştırıp, sonunda sağa sola laf atarak tokatı masum dindar kesimlere ve camilere vuruyorsunuz! Anlaşılan sizin derdiniz camiler ve cami abo-neleri dediğiniz dindar kesimler. Şimdi yazı-nızı okuyalım:

YAŞAR NURİ ÖZTÜRK'ÜN: "SAYILARI SÜRATLE ARTAN CAMİLER VE İBADETLERİNİ ŞOV VESİLESİ YAPAN DINDARLARIN YÜZÜNDEN 7,4'LÜK DEPREMLE MAUN TOKATLIYOR" İDDİASINA CEVAPLARIMIZ

Sayın Öztürk diyor ki:

"Mâûn sûresi tokatlıyor:

"Mâûn sûresi, genelde tüm insanlığı, özelle islam dünyasını, daha özel bir çerçevede de Tür-kiye'yi tokatlıyor.

Mâûn sûresi, Türkiye'yi bilhassa "Özalizm dönemi" diye anabileceğimiz hırsızlık ve ah-laksızlığın legalleşme devrinde tokatladi. İbret alınmadı, bozuk düzenin gidişi sürdürüldü. Ve bu günlere gelindi. Vurulan tokatlar yetmediği için kozmik-Tanrısal bir tokat hak oldu. Ve 7.4 lük okkalı bir tokatla uyanmamız sağlandı... Şimdi soru şudur: Bu acı ve ağır uyarıyla kendi-mize gelecek miyiz, yoksa sersemleme devresini geride bırakır bırakmaz eski tas-eski hamam de-vam mı edeceğiz?...

Ne var şu Mâûn sûresinde?

Dinci ve dinsiz soytarıların el birliğiyle etkisiz kıldıkları o muhteşem sûrede ne var?

Ve aldatılmışlığının esas sebeplerinden biri de kendi vurdumduymazlığı olan bu halkın mezar-lığa, vıdı vıdıya teslim edip hayatın dışına ittiği kendi dilindeki çevirisini okuyup anlamaya ya-naşmadığı o Tanrısal reçete de ne var?

Şunlar var:

1- Sözü inkârı, bir söz meselesi değildir, bir fiil ve davranış meselesidir. Dini sözle ikrar eden-ler, hatta övenler, hatta onun savunuculuğunu yapanlar bile bazı fiilleri yüzünden o dini inkâr edenler arasına girebilirler.

2- En büyük ve en yıkıcı din inkârı olan bu "ya-lanlama" şeklinin belirtileri temel kategori olarak ikidir: Birincisi, kamu hak ve imkânlarının, ait oldukları yere ulaşmasına engel olmak; ikincisi-de, ibadetleri şov aracı yaparak dine riyakârlığı sokmak...

En büyük göstergelerinden biri de, ticari ma-bedlerin (altlarında ve yanlarında düzinelerle iş yeri ve dükkânın sıralandığı sözde camilerin) her yıl binlerle ifade edilecek artışıdır.

Bu kitle şunu bilsin: (Bkz. Kur'an-ın temel buy-rukları, son buyruk).

Mâûn sûresini bir kez daha hatırlar, dinden Kur'an-ın anladığını anlar ve olaylara vahyin gö-züyle bakarsak, (8).

Sayın Öztürk! Artık iftirayı Peygamberi-miz'e (s.a.v) kadar uzattınız. Hem "hadis hüküm kaynağı olamaz, Kur'an'dan baş-ka hüküm kaynağı kabul etmek şirk olur," diyorsunuz; hem de bizzat siz, kaynağı olmayan kendi arzunuzu uyan sözleri hadis gibi kullanıyorsunuz: Bunu ya-parken sizin mantığınıza göre müşrik olmuyor musunuz? Aynı kitabınızın 239. sayfasında:

Sayın Öztürk diyor ki:

"Bundan daha büyük ibret ise şudur: Hz. Peygamber, peygamberlik süresi içinde bir mabed de yıktı. O mabed, başka bir dinin ve inancın mabedi değildi. O mabed, Allah rızası üzerine kurulmamış bir "müslüman mabedi" idi. Bunun bizim için ifade ettiği anlam, hayat iksiri kadar önemlidir" (9).

"EPEY SAYIDA CAMİ YIKTIM!" DİYEN ÖZTÜRK'E CEVAPLARIMIZ

"Demek oluyor ki:

Bu tip mabedlerde İslam'ın istediği ibadetlerin yapılmasının dinen caiz olmadığını, çıplak uyarıcılar, eserlerinde göstermiştir. Okuyunuz var mı?"

Sayın Öztürk yine gerçekleri aslından saptırıyor, o mescid-i dırrar denilen ve münafıklar tarafından müslümanlar arasında fitne çıkarmak amacıyla inşa edilen mescid'in; Allah'ın (c.c.) emriyle yıkıldığı, okuyacağımız ayetlerde görülecektir. Bunun inananlar tarafından Allah rızası için yaptırılan mescidlerle ne ilgisi var? El İnsaf!!!

İşte Ayetler :

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا
وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَأَرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفَنَّ إِنْ أَرَدْنَا
إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

"(Münafıklar arasında) bir de (müminlere) zarar vermek, (hakkı) inkâr etmek, müminlerin arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah ve Resulü'ne karşı savaşmış olan adamı beklemek için bir mescid kuranlar ve: (Bununla) iyilikten başka bir şey istemedik, diye mutlaka yemin ede-

cek olanlar da vardır. Hâlbuki Allah onların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder" (Tevbe Suresi ayet: 107).

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا
وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَأَرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفَنَّ إِنْ أَرَدْنَا
إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

"Onun içinde asla namaz kılma! İlk günden takva üzerine kurulan mescit (Kuba Mescidi) içinde namaz kılman elbette daha doğrudur. Onda temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah da çok temizlenenleri sever" (Tevbe Suresi ayet: 108).

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ
اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ

"Allah'a ortak koşanlar, kendilerinin kâfirliğine bizzat kendileri şahitlik ederlerken, Allah'ın mescitlerini imar etme selâhiyetleri yoktur. Onların bütün işleri boşa gitmiştir. Ve onlar ateşte ebedî kalacaklardır" (Tevbe Suresi ayet: 17).

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَجْشِ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ
أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

“Allah’ın mescitlerini ancak Allah’a ve ahiret gününe iman eden, namazı kılan, zekâtı veren ve Allah’tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar bunlardır” (Tevbe Suresi ayet: 18).

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

“Mescidler şüphesiz Allah’ındır. O hâlde, Allah ile birlikte kimseye yalvarmayın (ve kulluk etmeyin)” (Cin Suresi ayet: 18).

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

“Ey Ademoğulları! Her mescitte güzel elbiselerinizi giyin; yiyecek için, fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri sever” (Araf Suresi ayet: 31).

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

“Allah’ın mescitlerinde O’nun adının anılmasına engel olan ve onların harap olmasına çalışandan daha zalim kim vardır! Aslında bunların oralara ancak korkarak girmeleri gerekir. (Başka türlü girmeye hakları yoktur.) Bunlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük azap vardır” (Bakara Suresi ayet: 114).

İşte Hadisler:

“(Sened-i muttasıl ile) rivayet olunuyor ki, (Emîrül-Mü’minîn) Osmân b. Affân radiyallahu anh, Resulullah sallallâhu aleyhi ve sellem’in Mescid(-i Şerîf)ini (yeniden) bina ettiği zaman halkın (i’tiraz ve inkâr kabîlinden) dedikoduları üzerine: “Siz çok söylemeğe başladınız. Her kim Rızâullâhı kasederek (büyük, küçük) bir mescid bina ederse, Allah Teâlâ da ona Cennet’te onun gibi bir ev bina eder, buyurduğunu, ben Resulullah sallallâhu aleyhi ve sellem’den işittim” demiştir” (10).

“Ebu Hureyre radiyallâhu anh’den: Şöyle demiştir: Nebiyy-i Ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem buyurdu ki: “(İnsanın) cemaatle namazı, evinde ve (ahz u i’tâ ettiği) pazarda (yalnızca kıldığı) namazdan yirmi beş derece ziyade olur. (Çünkü) sizlerden biri, abdeste niyet edip abdestini tamam aldığı ve namazdan başka bir kasdı olmaksızın mescide gittiği zaman tâ mescide girinceye kadar hiçbir adım atmaz ki, Allah Teâlâ o adımından dolayı onu bir derece (daha) yükseltmesin ve bir günahını eksiltmesin. Mescide girince de mescit onu alıkoydukça (yani orada kaldıkça) hep namazda (imiş gibi sevaba nâil) olur. Ve namaz kıldığı yerden ayrılmadığı ve kendisinden (kimseye ezâ sâdır ya) hades vaki olmadığı müddetçe (yanındaki) melekler: “İlâhî, buna mağfiret et. İlâhî, buna rahmetini râygân eyle” diyerek ona dua ve istiğfar ederler” (11).

Sayın Öztürk, okuduğumuz ayetler ve hadisler karşısında kendinizi gözden geçirin ve hangi cesaretle birçok cami yıkabildiğinizi ve Türkiye’de yıkılacak bir çok mabed vardır diyebildiğinizi tekrar düşünün ve bu ayetler ışığında kendi yerinizi ve durumunuzu tespit edin.

YAŞAR NURİ ÖZTÜRK'E GÖRE YAPILAN 100 BİN CAMİ İÇİNDE İNSAN YAPILAN TEK CAMİ YOKMUŞ

"Y.N.Öztürk Diyor ki:"

"Yarım yüzyılda 100 bin cami yaptık ama içinde insan yapılan bir tane cami yok. Allah'ın evi dediğimiz o duvarlar arasında kin ve düşmanlık yayılıyor" (12).

Sayın Öztürk; müslümanlara olan kinin gayzin ağzından taşıyor, (depremin getirdikleri isimli kitabında) birçok cami yıktığını, (eğer doğruysa) ifade ediyorsun. Burada da hangi dinin, hangi tarikatın etkisinde kalmış isen tüm müslümanları insan dışı ilan edecek kadar cür'et göstererek haddi aşmaktasınız! Şu sözünüzün farkında mısınız(?): **"Yarım yüzyılda 100 bin cami yaptık ama içinde insan yapılan bir tane cami yok"** diyorsunuz. Bu ne demek! Yani camilerdekiler insan değiller mi? Demek istiyorsunuz. Acaba aynaya bakarak kendinizi mi görüyorsunuz? Lütfen bir akıl hastanesine başvurunuz, derim. Çünkü Resulullah (s.a.v.) Efendimiz: *"Eyvah insanlar helak oldu diyenler, helak olmuştur"* buyurmaktadır. Sayın Öztürk, acaba siz, ömrünüz boyunca sizin gibi, kaç adam yaptınız (!) Yani kaç kişiyi doğru inancından saptırdınız? Yazıklar olsun. Acaba Allah'ın huzurunda nasıl hesap vereceksiniz?

Y.N. ÖZTÜRK'ÜN "SİZİN MABET DEDİĞİNİZ YERLERE ALLAH ÖMÜRLER BOYU UĞRAMAMIŞTIR" İDDİASI VE CEVABIMIZ

Sayın Öztürk:

Depremin gösterdikleri kitabınızda; kendi kısır anlayışınıza göre, bir İlâh ve bir mabet tablosu çiziyor ve haşa Allah'ı ezelden beri görüyor ve gözetiyor ve yönlendiriyormuşcasına ve de elinle bir yerlerden engellemiş ve bir yere mahkum etmiş gibi, şöyle söylüyorsunuz:

"Nedendir bilinmez, siz, Allah rızasının, mabet duvarları arasında değil, insanın yüreğinde yerleştiğini bir türlü kabullenemiyorsunuz. Çünkü sizin mabet anlayışınız Allah'ın gösterdiğine uymuyor.

Siz gerçek mabedin insan yüreği olduğunu asla anlamıyorsunuz. Artık anlayın ki, sizin mabet dediğiniz yerlere Allah ömürler boyu uğramamıştır. Oysaki Allah sizin mabet saymadığınız insan kalbinden bir an bile dışarı çıkmıyor.

Siz işte böylesiniz!

Allah'ın hiç ayrılmadığı mabedden değil de hiç uğramadığı mabedlerden medet umarsınız. Bu yüzden; o hep peşinde koştuğunuz Allah rızası ile bir türlü kucaklaşamıyorsunuz" (13).

Sayın Öztürk! Camileri dolduran yüz milyonlarca mü'minleri insan saymıyor musunuz? Yalnız namaz kılmayan ve İslâm dışı kimşeleri mi insan sayıyorsunuz? Eğer camilere gelen yüz milyonları da insan sayıyorsanız ne güzel, demek ki, sizin yanlış olan bu görüşünüze göre; o insanların kalplerinde olan Allah (c.c.) camiye de uğramış oluyor. Tabii bu sözlerinizin hepsi gaflet eseridir ve boştur. Boş sözden ve boş işlerden Allah'a sığınırız. Bu sözler sizlere de hiç yakışmıyor.

Sayın Öztürk! O, kafeste mahkûm bir kuş gibi tarif ettiğiniz şey, sizin tahayyül ettiğiniz sizin ve sizin gibi düşünenlerin ilâhı olabilir. Biz bu şekilde bir ilâh tanımıyoruz. Bizim bildiğimiz ve inandığımız "ilâh", kendi zatını ancak kendisi bilir. Bizim "ilâhımız" kendisinin bildirdiği kadarını bilebildiğimiz; bütün noksan sıfatlardan beri olan, Kürsüsü yer ve gökleri kapsamış bulunan, yerdekiler ve göktekiler ve güzel isimlerin hepsi onun olan, her zerre yoktan var eden Allah'tır.

İşte Ayetler:

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ

الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَيْرًا

“Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakiileri altı günde yaratan, sonra Arş’a istivâ eden, Rahmân’dır. Bunu haberdar olana sor” (Furkan Suresi ayet: 59).

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ

سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا

يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا

يُؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

“Allah, O’ndan başka ilâh yoktur; O, hayydir, kayyûmdur. Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama. Göklerde ve yerdekilerin hepsi O’nundur. İzni olmadan O’nun katında kim şefaata edebilir? (Ancak O’nun izniyle olur.) O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. (O’na hiçbir şey gizli kalmaz.) O’nun dilediklerinin dışında insanlar O’nun ilminden hiçbir şeyi tam olarak bilemezler. O’nun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır, onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez. O, yücedir, büyüktür” (Bakara Suresi ayet: 255).

Evet işte bizim ilâhımız bu yüce Allah’tır.

Sayın Öztürk “Depremi getirdikleri” kitabınızda nihayet ağzınızdaki baklayı çıkararak; Bu ümmeti Muhammed’in (s.a.v) yani müslümanların dinlerini ve bugünkü sünnet üzere olan

yaşantılarını karalayarak, onları İslâm dininden çıkmaya teşvik ediyor ve diyorsunuz ki:

*“Şimdi birisi size **“Böylesi bir dine teslim olmaktan sa dinsiz kalmayı yeğleyin!”** dese ona kızarsınız ama şeytanın emellerine uydurulmuş bir “yedek ilâhî din’in” sizi getirdiği yerden şikayeti de bırakmazsınız.*

***Bir gün niyet ve ağız birliği yaparak “Allah’ın elinden çıkmamış bir dinin canı cehenneme, Allah’ın onaylamadığı bir dini yaşamaktansa dinsiz kalmayı tercih ederiz” demedikçe, Allah’ın dini ile asla kucaklaşamazsınız!”** (14).*

Sayın Öztürk, bizler, Peygamberimiz Efendimizden (s.a.v) günümüze kadar hiç kesintiye uğramadan gelen Kur’an ve sahih sünnet ve hadislerle bütünleşmiş gerçek İslâm’ı yaşıyoruz. Allah bizleri bu Kur’an ve sünnetle donanmış dinimizden ayırmaz. İslâm’dan başka din arayanlara da karışmayız. Çünkü **“hak ile bâtil ayrılmıştır. Sizin dininiz size, bizim dinimiz bize”** deriz.

Devamı gelecek sayımızda yayınlanacaktır.

Dipnotlar:

8 Depremi Gösterdikleri s.115-117.

9 Depremi Gösterdikleri, s.239.

10 Sahih-i Buharî, c. 2, s. 393.

11 Sahih-i Buharî, c. 2, s. 424-425.

12 Milliyet Gazetesi Cevaplar kitabı, 19 Ekim 2001.

13 Y.N.Öztürk, Depremi Getirdikleri, s.245-246.

14 Y.N.Öztürk, Depremi Getirdikleri, s.255.

HER İYİLİK SADAKADIR-1

Lütfi DOĞAN

Diyaret İşleri Eski Başkan Vekili
İslâmî İlimleri Araştırma ve Yayma Vakfı Başkanı

Hadis-i şerifin tercümesi:

Ebu Malik el-Haris b. Asım el-Eş'ari-Allah, ondan razı olsun demiştir ki: Resul-i Ekrem Sal-lallahu Aleyhi Vessellem, şöyle buyurdu:

“Temizlik, imanın yarısıdır, El-Hamdü lillah (Allah'a hamd olsun) cümlesinin sevabı, amellere ait mizanı teraziye, doldurur. Ve Sübhanellahi ve'lhamdü lillahi cümlelerinin (sevabı), göklerle yerin arasını doldurur. Namaz bir nurdur; Sadaka bir burhandır (kesin bir delildir); Sabır (zulmetleri, ızdırapları gideren) bir ışıktır. Kur'an ya lehinde ya da aleyhinde bir hüccettir (kesin bir delildir). İnsanların her biri, günün sabahına girer ve ne-

fesini satmış olur. Ya hürriyetine kavuşturup onu kurtarır ya da helâk eder” (1).

Hadis-i şerifi, Müslim rivayet etmiştir.

Hadis-i şerif ile ilgili açıklamalar:

“Her iyilik, bir sadakadır”.

Bu hadis-i şerifi, İmam Müslim Sahih'inde “Kitabü't-Tahare” bölümünde 223 nolu hadis-i şerif olarak zikretmiştir. Hadis-i şerifin ravisi, Ebu Malik Haris b. Asım el-Eş'ari'dir (r.a.). Bu Sahabi, Hz. Ömer'in hilafeti zamanında ve Hicretin 23.yılında vefat etmiştir. Hadis-i şerif, İslâm'ın

usullerinden bir asıldır; dini kurallardan, çok önemli kuralları kapsamaktadır. Bu kurallar, bütün müminleri, hatta bütün insanlığı, yakından ilgilendiren temel prensiplerdir. Bu esaslar:

-*Temizlik imandandır.*

-*"El'hamdü lillah"* -Her türlü övgü Allah'a mahsustur- cümlesinin sevabı, amellerinin tartılacağı teraziye doldurur."

-*"Sübhanellehu", "vel hamdü lillah"* (Allah her türlü noksanlıklardan münezzehtir. Ve her türlü övgü Allah'a mahsustur) cümlelerinin sevabı, "gökler ve yer arasını doldurur".

-*"Namaz bir nurdur"*. Hak yolu aydınlatır. Kişiyi o yola yöneltir.

-*Sadaka* (karşılık beklemeden ihtiyaçlara yardımda bulunmak), müminin lehinde bir burhan (kesin bir kanıt)dir.

-*"Sabır bir ziyadır"* (Sahibinin yolunu, yönünü daima aydınlatan güneş örneği bir ışıktır, bir kaynaktır).

-*"Kur'an, senin lehinde veyahut da aleyhinde keskin ve ilâhî bir hüccettir"*.

-Her bir insan, günün sabahına girdiğinde kendi nefsinin yaptığı işler karşılığında satın alır. Böylece kendisini ya kurtuluşa, hürriyete kavuşturur. Ya da nefsinin ziyana uğratıp helâke götürmüş olur.

Bilindiği gibi Resul-i Ekrem Efendimize (s.a.v.) "Cevamiu'l-kelim" verilmiştir (Az sözle çok ve engin anlamlar ifade edebilme yeteneği). Bu kısa sözler, yerine göre bütün iyilikleri ihtiva eder ve kötülüklerden de sakındırarak manaları bildirir. Bu hadis-i şerif de Hz. Pey-

gambere (s.a.v.) verilmiş özlü sözlerdendir. İnsanları iyiliklere yönlendiren, nebevî (peygambere mahsus), en güzel öğütlerdendir.

Taharet kelimesi, mutlak manada temizlik demektir. Medenî bütün insanlar, her yönden temizliğe önem verirler. Güzel ve sağlıklı bir hayat için temizliğin zaruri olduğunu bilirler. İslâm da, temizlik esasına dayanır. "*Temizlik imanın yarısıdır*" cümlesi ile temizliğin ne kadar önemli bir gerçek olduğu insanlara duyurulmuştur. Taharet kelimesi, özel bir manayı da ifade eder ki o da, abdest alması gereken kimsenin, özel temizlik olarak abdest alması ve yine gusül abdesti alması gereken kimsenin, bütün bedenini temiz yıkaması; elbisesini ve namaz kılacağı yeri ve imkanı ölçüsünde çevresini temiz duruma getirmesidir. Eğitim ve öğretim kaidelerine (kurallarına) uygun olarak kendi sorumluluğu altında olan insanları ve çevresini de bu şekilde eğitmesidir. Kişinin, namazdan başka diğer ibadetler için de Allah Teâlâ'nın huzuruna durup münacat da bulunduğu da bu özel temizliğine riayet etmesi menduptur. Müslüman bir kişi, temizlik ile birlikte bütün görevlerini bilinçli olarak yapar. O, zorlukları aşar; kalbi, ruh ve bedeni temiz olarak Cenab-ı Hakk'ın huzuruna çıkar ve şunu bilir ki Allah Teâlâ, sıdk ile tevbe eden ve tertemiz olan insanları sever. Ruhun ve beden tertemiz olmanın sevabı ise, imanın yarısına eşittir.

İbn-i Dakiki'l-İyd'in bildirdiğine göre; hadis-i şerif ile ilgili şöyle bir açıklama da vardır:

"Hadis-i şerifte geçen "İman" kelimesinden maksat, namazdır. Zira Kur'an'da namaza, öneminden ve dinin direği olması bakımından iman adı verilmiştir. O halde namaz iba-

detinin yarısı temizliktir. Yani abdestli olmak, beden ile mekanı tertemiz durumda bulundurmadır”.

Ayrıca ahlâk bilginleri şöyle demişlerdir: Bu hadis-i şerifte görünür temizlikle birlikte kalp temizliği de bildirilmiştir.

İnsanın kendi nefsinin her türlü rezaletlerden ve kötü huylardan temizleyip arındırması imanın yarısıdır.

Diğer yarısı ise, yine insanın kendi nefsinin ve ruhunu bütün faziletlerle, hak olan itikat ve imanla tezyin etmesi ve donatmasıdır. Zira önce kalbi, tertemiz duruma getirmek, sonra da onu hak olan inançla ve bütün faziletlerle donatmak, gereklidir. Birinci olan kalp temizliği daha önce yapılmalıdır ki, ikincisi yani hak olan iman ve faziletler ile kalbi süslemek mümkün olsun. Doğru ve sahih bir iman bütün günahları temizler, silip yok eder. İbadet için yapılan özel temizlik ve abdest almak ise “sağair” adı verilen küçük günahları silip temizler.

“Temizlik imanın yarısıdır” cümlesinden dış temizlikle birlikte ruh ve gönül temizliği de anlaşılmalıdır. Çünkü insanın bütün iş ve amellerinde, iyi niyet, güvenilirlik ve istikamet (doğruluk) esas olduğu gibi; kin, düşmanlık, haset, hıyanet vb. kötü duygu ve düşüncelerden kalbi temizlemek de temel bir esastır. Her bakımdan tertemiz olmak mümin kişinin üzerinde ilâhî bir emanettir. Abdest, imanın bir özelliğidir.

Bir hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur:

“Onu (abdestli), ancak mümin, gereği gibi muhafaza eder”

Allah Teâlâ’yı anmak:

“Elhamdü lillah” cümlesi; Allah Teâlâ’yı övmek; O’nu tazim ile anmak ve nimetlerinden dolayı O’na şükretmektir. Bu cümlelerin manevî karşılığı (sevabı), amellerin tartılacağı

mizanı doldurur.

“Sübhanallah, ve’l-hamdü lillah” cümlelerinin sevabı ise, gökler ve yer arasını doldurur. Lafızları itibarı

ile çok sade ve kolay; mana itibarı ile de çok engin olan bu iki cümle (zikir ve tesbih), Allah Teâlâ’yı bütün noksanlıklardan tenzih etmek ve Onu, ta’zim ile övüp anmak, sevapları yönünden de çok önemlidir. Eğer fizik olarak ölçmek mümkün olsa, bu iki cümlelerin sevabı gökler ile yer arasını doldurur.

Başka hadis-i şeriflerde beyan edildiği üzere:

“Dört kelime vardır ki Allah Teâlâ, onları seçmiştir. Bu dört kelime (cümle) ise, “Sübhanallah”, “ve’l hamdülillah” ve La ilahe illallahu va’llahu ekber”

cümleleridir.

Bunların sevabı Allah Teâlâ indinde bâki kalır. Kehf Suresi 46. ayette beyan buyurulan:

“Allah katında baki kalan iyi amellerdir”

cümlesi ile bu zikir ve öğütlere de işaret buyurulmuştur.

Her mümin, her fırsatta bu güzel cümlelerin manalarını da düşünerek, hatırlayarak

okumalı, gafletten uzak durup lisan ile kalbi birleştirmelidir. Böyle olduğu takdirde insan her bakımdan gönül huzuruna erer. Sıkıntı ve üzüntülerden kendisini korumuş olur. Kur'an-ı Kerim'de meal olarak şöyle buyurulmuştur:

"O insanlar ki iman ettiler. Onların gönülleri Allah Teâlâ'yı anmakla huzur bulur. Dikkat ediniz! Kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura erer" (Ra'd Suresi, ayet: 28).

İnsan daima gönül rahatlığı içinde olmaya ihtiyaç duyar. Mümin bir insanın Allah Teâlâ'yı anması, daima O'na güvenip O'ndan yardım dilemesi, bağışlanmasını ve afını talep etmesi, insan için en büyük huzur ve güç kaynağıdır. Kişi, bu yüksek duyguya sahip olunca, Allah Teâlâ'da o kişiyi mele-i a'lada (en yüce mecliste) anar; onu fazl ve keremiyle hak ve hidayet yoluna iletir; Tefvikini ona refik edip yardımına nail

eder; ve kişi, iki cihan mutluluğuna ermiş olur.

Kur'an-ı Kerim'de meal olarak şöyle buyurulmuştur:

"Ey inananlar! Allah'ı çok zikrediniz ve Onu sabah-akşam tesbih ediniz (noksanlıklardan münezzehe olduğunu itiraf ediniz.) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için üzerinize rahmetini gönderen O'dur; melekleri de sizin için istiğfar eder (af diler). Allah, müminlere karşı çok merhametlidir" (Ahzab Suresi, ayet: 41-43).

Dipnotlar:

1 Müslim, "Kitabü't-Tahare" bölümü, hadis-i şerif no: 223.

*Temizlik
imandandır
(Hadis-i Şerif)*

Önceki sayımızdan devam ediyor.

FETVALAR

Halil GÜNENÇ

MUAMELÂT VE HUKUK - 6

SORU: Bir operatör doktor, ameliyatı gereken bir hastayı ameliyat eder ve sonunda hasta ölürse dinen sorumlu olur mu?

CEVAP: Operatör doktor mahir ve ameliyat için ehil olur. Ameliyata itina gösterirse, ameliyat edilen adam vefat etse de sorumlu değildir. Çünkü doktor ehil olmakla beraber cinayet işlememiş ve itina göstermiştir. Kendisi için beyan edilen ücrette de müstahak olur (65).

Ama mahir olmadığı hâlde ameliyata kalkıştırsa, mesul olur, diyeti de vermeye mecburdur.

SORU: Ücretle tutulan çobanın yaydığı sürüden biri veya birkaç tanesi helâk olursa sorumlu sayılır mı?

CEVAP: Çoban yaydığı sürüye itina gösterdiği hâlde biri veya birkaç tanesi helâk olursa, mesela kurt hücum edip bir davar parçalarsa sorumlu sayılmaz. Çünkü çoban emin kabul edilir. Ama itina göstermez, sürüyü kendi başına bırakıp sağa sola gider veya uykuya dalar ve bunun sonucunda kurt bir davar öldürürse, zâmin [tazmin eden] olur (66).

SORU: Bir dükkanda hissesi olan kimse, kendi payını istediği kimseye kiraya verebilir mi?

CEVAP: Bir dükkanda veya evde hissesi olan kimse, İmam-ı Şafii ile İmameyne göre istediği kimseye kiraya verebilir. İmam-ı Âzam'a göre ise, kiraya vermek isterse ya ortaklarla anlaşarak birlikte birisine kiraya verecekler veyahut ortaklarının hepsine kira ile devredeceklerdir. Başka kimseye veremezler (67).

SORU: Şirkette ortaklardan birisinin kendi evini veya arabasını şirkete kiraya vermesi caiz midir?

CEVAP: Bir şirkette ortak olan bir kimse, kendi evini veya arabasını şirkete kiraya veremez. Çünkü şirkette ortak olduğu için ona kiraya verirse, kendi malını kendine kiralamış olur. Böyle olduğu takdirde Hanefi ile Şafii mezhebine göre, verdiği ev veya arabanın kirasını alamaz (68). Durum böyle olmakla beraber bugün ortaklar bunu nazar-ı itibara almadan alışverişlerini sürdürüyorlar.

SORU: Birkaç kişi, bir araya gelerek bir şirket kurup ortaklardan birisi iyi bir idareci ve işi çevirmesini bilen bir kimse olduğu için, kendisine şirketten maaş bağlanırsa, dinen böyle bir muamele caiz midir?

CEVAP: Ne Şafii ne Hanefi mezhebinde göre, ortaklardan birisi iyi idareci veya daha fazla mesai sarf ettiği için, kendisine ücret verilmez. Çünkü şirkette ortak olduğu için, kendi

malında çalışıyor. Ancak Hanefi mezhebinde kazancın yüzdesinden kendisine fazla verilebilir. Mesela altı kişi bir şirket kurdular. Birisi iyi bir idareci olduğu için kendisine kazancın yüzde yirmi beşi, diğerlerinin her birisi için, yüzde on beşini şart koşsalar caizdir. Fakat Şafii mezhebine göre, bu da caiz değildir (69).

SORU: Bir mazlum, kendi hakkını müdafaa edip durumu açıklamak için avukat tutabilir mi?

CEVAP: Bir kimse, bilgisi az, hakkını müdafaa etmekten aciz olursa mağdur olmaması için bir avukat tutmasında dinen bir sakınca yoktur (70). Kendisi mesul olmadığı gibi, avukatın ücret alması da haram değildir. Ancak açtığı davada haksız ise, böyle bir dava açmak haram olduğu gibi, avukat tutmak da haramdır. Avukat da durumu biliyorsa müdafaa yapması haramdır. Ücret alması da caiz değildir, büyük bir vebaldir. Çünkü hakkı bâtılın, bâtılı hakkın yerine koymaya çalışmış olur.

SORU: Bir kimse bir oda veya dükkanda mal sahibinin gönlü olmadan düşük bir ücretle oturuyor. Mesela dükkanın aylığı normal olarak on beş bin lira olması icap ederken kiracı sadece yedi bin veya on bin lira gibi düşük bir ücret veriyor, mal sahibi de ses çıkaramıyor. Bu durum dinen nasıldır?

CEVAP: Bey'de (alışverişte) gabn-i fahiş haram olduğu gibi kirada da gabn-i fahiş haramdır. Ne fazla alınmalı, ne eksik verilmelidir. Hak ne ise onu vermek icap eder. Böyle bir haksızlık olursa da mahalle halkıyla hükümetin müdahale etmesi ve haksızlığı önlemesi gerekir. Hatta geçmiş ay veya senelerin hakkı da alınacaktır (71).

Ancak mal sahibi, kiracıya iyilik yapmak gayesiyle az ücret alırsa kiracı mesul değildir. Mal

sahibi de tasadduk ve ihsan ettiği için sevaba nail olmuş olur.

SORU: Şehir içinde veya dışında çalışan bir otobüs trafik kazası geçirip ölüme sebebiyet verirse şoför sorumlu sayılır mı?

CEVAP: Şehir içinde veya dışında çalışıp müşteri taşıyan otobüs, trafik kazası yaptığı takdirde şoför ya suçludur veya suçsuzdur. Şayet suçsuz ise, mesela şoförün ihmali olmadan araba freni patlar ve bu sebep ile araba devrilir veya durduğu yerde arkadan bir araba gelip ona çarparsa ve ölüme sebebiyet verirse, ne araba sahibi ne de şoför sorumlu değildir. Ancak arkadan gelip çarpan arabanın şoförü sorumludur. Fakat şoförün suçu varsa, mesela uykusuz veya sarhoş olduğu hâlde araba kullanılır ve meydana gelen kaza ile ölüme sebebiyet verirse sorumludur. Diyet vermesi icap eder.

SORU: Fabrikada çalışan bir işçi iş kazasına uğrarsa, fabrika sahibi sorumlu olur mu?

CEVAP: Fabrikada çalışan bir işçi, iş kazasına uğrarsa fabrika sahibi kaza yapmamış ve ona sebebiyet de vermemiş ise, sorumlu tutulmaz. Fabrika ile tarla arasında fark yoktur. Birisinin tarlasında çalışan kimse kazaya uğradığı takdirde, tarla sahibi onun kazasından mesul olmadığı gibi, fabrika sahibi de işçinin kazasından mesul değildir. Ancak fabrika sahibi kazaya uğrayan işçiye işe girerken, uğrayabileceği her türlü kazaya karşı zararı tazmin edeceğine dair teminat mektubu vermişse zararı ödemeye mecburdur.

SORU: Bazı yörelerde öteden beri devam eden bir âdet vardır. Cenaze defnedildikten sonra ücret mukabilinde üç gün Kur'an-ı Kerim okutulur. Bunun hakkında bir şey varit olmuş mudur?

CEVAP: Hanefî mezhebinde mezarlıkta olsun evde olsun ücret mukabilinde Kur'an-ı Kerim okunması caiz değildir. Çünkü namaz, oruç ve Kur'an-ı Kerim tilaveti gibi şahsi ibadetin, ücret mukabilinde eda edilmesi caiz değildir (72).

Şafîî mezhebine göre ise, mezarlıkta ücret mukabilinde Kur'an-ı Kerim okutmak caizdir. Çünkü okunan Kur'an-ı Kerim'in sevabı okuyucuya ait olsa da okunan yere de Allah'ın rahmeti indiginden kabir sahibi faydalanır (73).

SORU: Bir çocuk Kur'an-ı Kerim hatmettiği zaman babası, onun hocasıyla talebe arkadaşlarına ziyafet tertip ediyor. Bu hususun İslâm'da yeri var mıdır? Çocuk yetim olsa, onun malından böyle bir ziyafet verilir mi?

CEVAP: Kur'an-ı Kerim, hatmedildiği veya bazı sureleri ezberlendiği zaman böyle bir ziyafet vermek müstehabdır. Çünkü Hz. Ömer (r.a.) Bakara Suresi'ni ezberlediğinde bir deve kesip Müslümanlara ziyafet verdi, fakat yetim çocuğun malından böyle bir ziyafet vermek caiz değildir (74).

SORU: Birisinde yetim, camii ve dernek gibi bir müesseseye ait bir miktar para vardır. Şimdilik o paraya ihtiyaç yoktur. Onu bir kimseye karz-ı hasen vermesi caiz midir?

CEVAP: Yetimin velisi veya mütevellisi yangın, hırsızlık ve gasp gibi bir tehlike söz konusu olursa, yetimin parasını birisine karz-ı hasen veya emanet olarak verebilir, çünkü bu tasarruf yetimin aleyhine değil, lehinedir. Böyle bir tehlike olmazsa hiç bir surette o parada tasarruf etmek caiz değildir. Cami sorumlusu ile dernek başkanı ve üyeleri de böyledirler. Yani caminin veya derneğin parasını korumak zor olursa, onu karz-ı hasen veya emanet olarak vermesinde beis yoktur, aksi hâlde caiz değildir (75).

SORU: Bir çocuğun annesi ve babası olmadığı gibi ona bakacak bir mütevellî de yoksa, böyle bir durumda nasıl hareket edilecektir?

CEVAP: Anne babası ve mütevellisi olmayan bir çocuğa, Müslüman cemaatin bir mütevellî tayin etmesi gerekir. Bunu yapmadıkları takdirde Allah indinde hepsi sorumludurlar.

SORU: Bir kimse vefat eder, iki evlat bırakır, onlardan biri yetim olup baliğ değildir. Baliğ olan ağabeyi müşterek maldan misafirlere ziyafet verip ikram edebilir mi?

CEVAP: Baliğ olan kimse, yetimin ortak malından hiç bir surette teberru yapamaz. Ne bir misafire ikram, ne de bir fakire tasadduk edebilir. Böyle bir şey yapmak istese müşterek maldan bir miktar getirir, yetimin hissesini ondan ayırır sonra kendisine kalan hisseden tasadduk etmek ve misafirlerini ağırlamak hususunda serbest kalır (76).

SORU: Borçlu olan kimse, alacaklının izni olmadan yola çıkabilir mi?

CEVAP: Borçlu olan kimse, borcun vadesi gelmiş ve malî durumu müsait ise, borcunu kapatmadan yola çıkması caiz değildir. Ama vadesi gelmiş, durumu müsait değil veya durumu müsait borcun vadesi gelmemiş ise, bu durumda hem Hanefî, hem Şafîî'ye göre yola çıkmasında beis yoktur (77).

SORU: Bir yetimin emtia ve eşyası vardır. Satılmazsa çürüyüp gidecektir, satışa çıkarılsa değerine satılmayacaktır. Acaba ne yapmak icap eder?

CEVAP: Yetimin malı satılmadığı takdirde çürümeye maruz kalacağına göre, düşük bir fiyatla da olsa, onu satmak daha iyidir. Ve bu

hususla hiç bir mesuliyet terettup etmez (78).

SORU: Bir yetim bakıma muhtaçtır. Velisi onun içine baktığı takdirde kendi işinden geri kalacak, bakmazsa yetimin işi bozulacak. Bu durumda nasıl hareket edecek?

CEVAP: Veli yetimin malına bakmakla meşgul olduğundan kendi içine bakamıyor ve muhtaç kalıyorsa, nafakasıyla yetimin malını korumakla mütahak olduğu ücretten azı hangisi ise, onu alabilir.

Cenab-ı Hak buyuruyor:

"Bir kimse varlıklı ise, yetimin malından sakın-sın, fakir ise, normal olarak yesin" (Nisa, 4/6).

Devamı gelecek sayımızda yayınlanacaktır.

Dipnotlar:

65 al-Fıkh 'ala'l-Mezâhib al-arba'a, c. 3, s. 147-153; al-Hac İbrahim, c. 1, s. 400.

66 al-Fıkh 'ala'l-Mezâhib al-arba'a, c. 3, s. 153.

67 al-Dur al-Muntaka, c. 2, s. 385; Mecma' al-Enhur, c. 2, s. 385.

68 Mecma'ü'l-Enhur, c. 2, s. 389.

69 al-Envâr, c. 1, s. 319; M. al-Enhur, c. 2, s. 389.

70 al-Envâr, c. 1, s. 403.

71 al-Eřbah va'l-Nezâir li İbn Nuceym, s. 77.

72 İbn Âbidin, c. 5, s. 35.

73 Muğni'l-Muhtac, c. 2, s. 341.

74 al-Fetâva'l-Kübra, c. 3, s. 43.

75 al-Fetâva'l-Kübra, c. 3, s. 48.

76 Aynı eser, c. 3, s. 48.

77 Aynı eser, c. 3, s. 48.

78 Aynı eser, aynı sayfa.

AZ UYUMAK

Dr. B. AÇAN

Az uyumak ile kastedilen uyku uyumamak için, boş boş oturmak değil, tam aksine geceyi, ayet ve hadislerde zikredildiği şekilde ibadetle geçirmek, geceyi ve seher vaktini Allah (c.c.)'ın razı olacağı şekilde ihya etmektir. Kur'an-ı Kerim'de:

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا
خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ * تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ
الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

Ayetlerimize ancak, kendilerine bunlar (ayetlerimiz) hatırlatıldığı zaman secdeye kapananlar,

Rablerini hamd ile tesbih edenler ve kibirlenmeyenler iman ederler". "Yanları (vücutları) yataklarından (geceleri) uzaklaşır, korku ve ümitle Rablerine dua ederler ve kendilerini rızıklandığımız şeylerden infak ederler (hayra harcarlar)" (Secde, 32/15-16) buyurulmuştur.

Hasan-ı Basrî Hazretleri yukarıda geçen Secde Suresi'nin 16. ayetinden maksadın geceleyin teheccüd namazına kalkmak olduğunu söylemiştir (1).

Mümin gece ibadetinin önemini kavramalı ve gece ibadetinin Allah (c.c.)'a manen yaklaşmaya vesile olduğunu bilmelidir. Geceleyin kalkarak, geceyi ibadet ederek ihya etmeyi Resulullah (s.a.v.) Efendimiz, ashabına dolayısıyla biz müminlere de tavsiye etmiş ve gece ibadetinin salih kimselerin âdeti olduğunu beyan buyurmuşlardır:

Bilal (r.a.) anlatıyor: "Resulullah (s.a.v.) şöyle

buyurdu: "Size gece kalkmayı tavsiye ederim. Çünkü o, sizden önceki salihlerin âdetidir. Gece kalkışı (gece namazı ve ibadeti) Allah'a yakınlık (vesilesi)dir, günahlardan sakındırır, kötülöklere kefarettir, vücuttan hastalığı kovucudur" (2).

Abdullah b. Amr b. As (r.a.) anlatıyor: Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Kim geceleyin on ayet okursa gafillerden yazılmaz. Gece yüz ayet okuyan kânitinden yazılır. Gece bin ayet okuyan mukantirinden yazılır (çok sevap yazılır)" (3).

Kur'an-ı Kerim'de, ahiretten çekinen, Allah (c. c.)'in rahmetini dileyerek gece namaz kılan, ibadet eden, Allah (c.c.)'in emir ve yasaklarına itaatkâr mümin örnek gösterilmekte ve özellikle kulluğunu idrak ederek itaat etmesine ve gece ibadetine dikkat çekilmektedir:

أَمَّنْ هُوَ قَانَتْ أَنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا
يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

"Yoksa o (inkâr eden kimse), gece vakitlerinde secde eden ve kıyamda duran, ahiretten çekinen, Rabb'inin rahmetini dileyen kânitin (Allah'a itaat ve ibadet eden) gibi midir? (Ey Resulüm!) De ki: 'Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?' Doğrusu ancak (selîm) akıl sahipleri düşünür (ve ibret alırlar)" (Zümer, 39/9).

Bir hadis-i şerifte Resulullah (s.a.v.): "Ey insanlar! Selâmı yaygınlaştırınız, yemek yediniz, insanlar uyurken gece namaz kılınız.(Böylece) selâmla (selâmetle) cennete girersiniz" (4) bu-

yurmuştur. Allah (c.c.)'in öyle güzel, öyle has kulları vardır ki, Allah (c.c.)'in rızasını ve hoşnutluğunu aradıklarından, kulluğu ilke edindiklerinden dolayı secde ve kıyamda durarak yani namaz kılarak, ibadet ederek gecelerler. Kur'an-ı Kerim'de:

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى
الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ
قَالُوا سَلَامًا * وَالَّذِينَ يَبِيَّتُونَ لِرَبِّهِمْ
سُجَّدًا وَقِيَامًا * وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ

عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

"Rahman'ın (has) kulları ki onlar, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve cahiller onlara laf attığı zaman selâm der (geçer)ler". "Onlar, Rablerine secde ederek ve kıyamda durarak gecelerler". "Ve onlar, Rabb'imiz cehennem azabını bizden uzaklaştır. Şüphesiz onun azabı sürekli, derler" (Furkan, 25/63-65) buyurulmuştur.

Rahman'ın has kullarının özellikleri Furkan Suresi'nin 63. ayetinden 75. ayetine kadar sayılmaktadır. Yukarıdaki Furkan Suresi 64. ayetin tefsirinde Mefâtihu'l-Gayb'de şöyle zikredilmiştir: "Evla olanı, bununla onların gecelerinin tamamını veya ekserisini ihya etmekle vasfedilmiş olmalarıdır. Nitekim Arapça'da فلان يظل صائمًا وبيت قائمًا 'Falanca, gündüz sâim (oruçlu) gece de kaim (ibadet hâlinde)dir' denilir. Hasan el-Basrî de şöyle der: 'Onlar, Allah rızası için ayakları üstünde (ayakta) gecelerler. Rablerinden

korktukları için gözyaşları yanaklarından akararak, yüzlerini Allah rızası için yere vururlar” (5).

Zariyat Suresi'nin 15. ve 16. ayetinde Cennet'e gireceği belirtilen muttakilerin vasfı müteakip ayetlerde zikredilmiş; muttakilerin muhsin oldukları yani iyi amel işlemeyi âdet edindikleri, bu güzel amellerden birinin, geceleri pek az uyuyarak gecelerini ibadetle geçirmeleri ve seher vakitlerinde istiğfar etmeleri olduğu bildirilmiştir:

لِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ

مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ

مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ

مَا يَجْعَوْنَ * وَالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

* وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

“Muhakkak ki muttakiler, Cennetlerde ve pınarlardadır”. “Rablerinin kendilerine verdiği şeyi almış olarak. Çünkü onlar bundan önce (yani dünyada) muhsinlerdi (iyi, güzel amelleri güzel bir şekilde yapmayı, güzel davranmayı âdet edinmişlerdi)”. “Geceleri pek az uyurlardı”. “Ve seherlerde istiğfar ederlerdi”. “Ve mallarında isteyen (dilenen) ve mahrum (istemeyen yoksul) için hak vardı (onu verirlerdi)” (Zâriyât, 51/15-19).

Güneşin batışından imsak vaktine kadar olan sürenin son altıda biri seher vaktidir. Dolayısıyla, imsak vaktinden önceki bir buçuk ila iki saatlik zamanın kıymeti idrak edilmelidir. Kur'an-ı Kerim'de:

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمَّا فَأَغْفِرْ لَنَا

ذُنُوبَنَا وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ * الصَّابِرِينَ

وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ

وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

“Onlar (Allah'a karşı gelmekten sakınanlar), Rabb'imiz şüphesiz biz iman ettik, artık günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru, diyenler”. “Sabredenler ve sadıklar ve kanitlenler (Allah'a itaat ve ibadet edenler) ve infak edenler (hayra harcayanlar) ve seherlerde istiğfar edenlerdir” (Â-i İmran, 3/16-17) buyurulmuştur.

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor: Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: “Gecenin son üçte biri kalınca Rabb'imiz Tebâreke ve Teâlâ, her gece dünya semasına inerek şöyle buyurur: 'Bana dua eden yok mu icabet edeyim. Benden isteyen yok mu vereyim. Benden mağfiret (bağışlanmayı) dileyen yok mu ona mağfiret edeyim'” (6).

Resulullah (s.a.v.); ibadetin daha makbul olduğu, Allah (c.c.)'a daha yakın olunacak bir vaktin sorulması üzerine, gecenin son kısmının Allah (c.c.)'in kula en yakın zaman ve o vakitte yapılan ibadetin faziletli, kabule daha yakın olduğunu bir hadis-i şerifin başında şöyle beyan buyurmuştur:

“Evet. Rabb Azze ve Celle'nin kula en yakın olduğu vakit gecenin son kısmıdır. Eğer o vakitte Allah Azze ve Celle'yi zikredenlerden olabilirsen ol! Çünkü o vakitte namaz, güneş doğuncaya kadar hazır olunan ve şahit olunandır (melekler o sırada hazır bulunurlar ve şahitlik ederler)...” (7).

Geceyi ihya etmeye çalışmak ve gece ibadetini devam edecek şekilde yerine getirmek önemlidir. Abdullah b. Amr (r.a.) anlatıyor, şöyle demiştir: “Resulullah (s.a.v.) şöyle bu-

yurdu: 'Ey Abdullah! Falan adam gibi olma! O gece namazına kalkardı sonra gece namazını terk etti' (8).

Dolayısıyla, çok uyumamalı, gecenin tümünü uykuda geçirmekten kaçınılmalı, geceyi başta teheccüd namazı olmak üzere nafil namaz kılarak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, dua ve istiğfar ederek, zikir ve tesbihlerle ihya etme gayretinde olmalıyız.

Cabir b. Abdullah (r.a.) anlatıyor, şöyle demiştir: "Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Davud (a.s.)'un oğlu Süleyman (a.s.)'ın anası; Süleyman (a.s.)'a: 'Ey oğulcuğum geceleri çok uyuma, zira geceleri çok uyku kıyamet günü adamı fakir bırakır' dedi" (9).

Görüldüğü gibi, kaynağını Kur'an ve sünnetten alan gerçek İslâm tasavvufu, Kur'an-ı Kerim'e ve Sünneti Seniyyeye sarılarak ya-

şamaktan, Resulullah (s.a.v.)'ı örnek alarak İslâm dininin emir ve tavsiyelerinin tatbikinden başka bir şey değildir. Rabb'im bu güzel hâlleri bütün inananlara nasip etsin (âmin).

Dipnotlar:

- 1 Ebu Davud, Salât, 312.
- 2 Tirmizî, Deavât 102.
- 3 Ebu Davud, Salât, 326.
- 4 İbn Mâce, İkâmetü's-Salât 174; Et'ime 1; Tirmizî, Kıyamet 42.
- 5 Fahrüddin Er-Râzî, Mefâtihu'l-Gayb, Tercüme: S.Yıldırım vd., Huzur Yayın-Dağıtım, İstanbul:2013, c. 17, s. 277.
- 6 Buharî, Deavat 14; Teheccüd 14; Tevhid 35; Müslim, Salâtü'l-Musafirun 168; Tirmizî, Deavat 79; İbn Mâce, İkâmet-üs-Salât 182.
- 7 Nesâî, Mevâkit 35; Ebü Dâvud, Salât 299.
- 8 Buharî, Teheccüd 19; Müslim, Sıyam 185; Nesâî, Kıyam'ul-Leyl 59; İbn Mâce, İkâmetü's-Salât 174.
- 9 İbni Mace, İkâmetü's-Salât 174.

İmam Gazâlî Hazretlerinden Hikâyeler

—••••• Zalim İdareci Sevilmmez •••••—

Basra abidlerinden birisi sultanlardan hediye paralar alır ve muhtaçlara verirdi. Kendisine:

“Bu vesile ile sende, zalim sultanlara karşı bir sevginin uyanacağından korkmaz mısın? Denildi. Bu zat:

“Bir adam elimden tutarak beni cennete koysa, sonra da Allah’a isyan etse, gön-
lüm onu asla sevmez. Zira onu benim elimden tutmaya sebep olan da, ona buğz
ettiren de Allah’tır” dedi.

Kaynak: Ömer Gencer, Gazâlî’den Sûfi Hikâyeler, Ay Yayınları, İstanbul:2004, s. 64 .

NURDAN DAMLALAR

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

“Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber’e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selâm edin” (Ahzab, 33/56).

Kur'ânî Hayat

İslâmî Terbiye -22

Önceki sayımızdan devam ediyor

ÂLEMLERE RAHMET OLAN EN YÜCE PEYGAMBER (s.a.v.) -8

Mescidinde kılınan; bir namaz, bin mislidir, (116)
Yalnız Beytullah hariç, bu hüküm umumîdir!

Diğer camilerde bir, orda bin misli sevap; (117)
Lütfunla bizleri de, ona bağışla ya Rab!

---

116 Bkz: Dipnot: 114.

117 Bkz: Dipnot: 114.

Selâmınızı alır, karşılarım kabrimden;
Ruhumu salar bana ki eminim Rabb'imden! (118)

Musa'yı hem kabrinde, namaz kılariken buldun; (119)
Sonra mirac anında, hepsine imam oldun! (120)

Tüm Peygamber ruhları, tâbi oldular sana;
Ve de namaz kıldırдын, tâzim için Rahman'a

Zaten; İmam-Hatibi benim dedin, mahşerin, (121)
Sancağımın altıdır, hatta tüm peygamberin!

118 İbnü'l-Kayyim, Zâdü'l-Meâd'da Resul-i Ekrem'in ruhunun beden-i mübâreklerine ba'de'l-vefât redd ü îade buyurulması keyfiyetini şöyle izah ediyor: "Enbiyâ-i Kirâm'ın ruhları bedenlerinden müfârakat ettikten (ayrıldıktan) sonra A'lâ'yi İlliyyinde karâr kılar. Resûl'i Ekrem Efendimiz'in vefâtı sırasında; "Ya Rab! Beni Refik-i A'lâya ilhâk eyle" diye vuslatını temenni buyurduğu Refik-i A'lâ, makâm'ı illiyyindeki ervâh-i enbiyâ aleyhimüs-selâm'dır. Enbiyâ-i kirâm ruhlarının mevt ile bedenlerine taalluku kesilmiş değildir. Nasıl ki, Resul-i Ekrem, Mirac gecesi Hazret'i Mûsâ'yı kabrinde namaz kılar görmüştü. Altıncı kat semaya vardığında Mûsâ aleyhi's-selâm'ı burada da bulmuştu. Hâlbuki Mûsâ, Cenâb-ı Peygamber'le mirac etmemişti. İşte bu hâdis, enbiya ruhlarının bedenlerine devam-ı taallûkunun açık bir misalidir. Hazret-i Âişe ve Muâviye radiya'llâhu anhumâ'dan rivâyetlerinde miracın ruhî olduğuna göre, İsrâ' gecesi Resul-i Ekrem'in ruhu Saâdetlerinin ba'de'lurûc beden-i mübareklerine avdet edene kadar taallûku kesilmemişti. Bunun gibi Resul-i Zî-Şân'ın vefâtı üzerine A'lâ'yi İlliyyine giden ruhu saadetlerinin beden'i mübarekleri üzerindeki işrâk ve işrâfî devam etmektedir. A'lâ'yi İlliyyin, ruhu saadetlerinin makamı, Hücre-i Saâdet de beden-i mübâreklerinin makarrıdır. Güneşin ziyasının bütün mevcudat'ı kevnîyeyi ziyâlandırıldığı gibi Seyyid-i Enbiyâ Efendimiz'in ruhu da bedenlerine işrâk eylemektedir. Bu mübarek neşe ile Kabr-i Saâdet'e verilen selâmları rededer (karşılar). Binaenaleyh; "Allah, her selâm verildikçe ruhumu bedenime reddeder" demek, "ruhumun bedenim üzerindeki taallûkunu idame eder" (devam ettirir) demektir. Yoksa bazıların zannettiği gibi her selâm verildikçe ruhu saadet reddolunur. Sonra kabzolunur demek değildir" (Zâdü'l-Meâd; c.1, s. 304; Tecrid-i Sarih Terc., c.4, s. 184-185).

119 Ebu Hureyre (r.a.)'den: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hicir'de bulunuyordum. Kureyş, mirac hakkında sorular sormaya başladı. Tespit edemediğim yahut hatırlayamadığım bazı şeyleri sordu. Bunun üzerine o kadar canım sıkıldı ki, ömrümde böyle sıkılmamıştım. Fakat Allah bütün onları görebileceğim şekilde karşıma çıkardı. Bu suretle bütün sorularına cevap verdim. Kendimi bir Peygamber topluluğu içinde görmüştüm. Orada Musa (a.s.)'ı ayakta namaz kılariken gördüm. Şenûe kabilesinden imiş gibi düz saçlı, toplu vücutlu idi. Meryem oğlu İsâ (a.s.)'ı da ayakta namaz kılariken gördüm. Ona en çok Urve b. Mes'ud es-Sakafî benzer. İbrahim (a.s.)'ı da ayakta namaz kılariken gördüm. Ona en çok arkadaşınız ben benziyorum. Namaz vakti yaklaşınca, onlara imamlık yaptım. Namazdan ayrılınca biri: Ey Muhammed! Bu ateşin bekçisi Mâlik'tir, kendisine selâm ver! dedi. Ben Mâlik'e dönünce, ilk o bana selâm verdi" (Müslim İman Bölümünde; Tac Terc., c.3, H. No: 859).

120 Bkz: Dipnot: 119.

121 İkrime (r.a.)'den:

İbn-i Abbas(r.a.): Muhammed (s.a.v.) Rabb'ini gördü, dedi. Ben de Allah Teâla, "Onu gözler göremez, fakat o (görme vasıtası olan) gözleri görür. (En'am Suresi, 103) buyurmuyor mu? dedim. İbn-i Abbas (r.a.): Vah sana, bu yani gözlerin Allah'ı görmesi, ancak Allah'ın, zâtına ait olan nur ile tecelli ettiği zamandadır, dedi ve Allah iki defa kendisine gösterildi, diye ilave etti (Tirmizî).

Toplanacakları yer, övünmek için demem; (122)
Ancak hak, gerçek budur, gereklidir söylemem!

Yine tüm insanlığın, tek efendisiyim ben; (123)
Rabb'im böyle buyurdu, konuşamam kendimden! (124)

122 Enes (r.a.)'den: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"İnsanlar kıyamette yeniden dirilecekleri zaman kabrinden ilk çıkan ben olacağım. Rablerinin huzuruna çıkacakları zaman, ben onların hatibi olacağım. Ahiret gününün güçlükleri karşısında ümitsizliğe düştükleri zaman şefaata talebinde bulunmak suretiyle ben onların müjdecisi olacağım. O günde hamd sancağı benim elimde olacaktır. Ben Allah nezdinde Âdemoğullarının en şerefliisiyim. Bunu iftihar için değil, bir gerçek olarak söylüyorum" (Tirmizi; Tac Terc. c. 3, H. No: 774-775-779).

123 Yine Ebu Hureyre (r.a.)'den:

Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Ben, kıyamet gününde Ademoğlunun efendisiyim, ilk kabri açılacak olan benim, ilk şefaata eden ve şefaati ilk kabul edilecek olan da benim" (Müslim, Ebu Dâvûd, Tirmizi).

Tirmizi'de hadîsin lâfzı şöyledir: "Kıyamet gününde Âdemoğlunun efendisi benim. Hamd sancağı benim elimdedir; bunu iftihar için değil, gerçek böyle olduğu için söylüyorum. O gün, Âdem (a.s.) ve diğer peygamberler dahil, bir peygamber yoktur ki, benim sancağım altında olmasın. İlk kabri açılan da benim; bunu iftihar için değil, hakikat olduğu için söylüyorum" (Tac Terc. c. 3 H. No: 773).

124 "O hevadan konuşmaz" (Necm, 53/3).

Parmak işaretinle, Ay ayrıldı ikiye; (125)
Ağaçlar sana geldi, derhal çağırдын diye! (126)

Tüm ümitler kesilip, susuz kalmışken insan;
Şarıl şarıl pınarlar, aktı parmaklarından! (127)

125 "O saat yaklaştı, ay yarıldı. Bir mucize göreceksiniz olsalar yüz çevirirler ve "Süregelen bir büyüdür" derler. Yalanladılar, nefislerinin heveslerine uydular. Halbuki her iş, yerini bulacaktır (Allah'ın kararına kimse engel olamaz)" (Kamer, 54/1-3).

Birçok sahabiden gelen rivayetlere göre Mekkeliler, Hz. Peygamber'den mucize istemişler, o da parmağıyla işaret etmiş ve ay ikiye ayrılmış, sonra tekrar birleşmiştir. Müslümanların, işkenceye maruz bırakıldığı kritik bir dönemde ay'ın bu görünüşü, Mekkelileri hayrete düşürmüştür. Müşrikler bu olaya bir itirazda bulunmamış, sadece "büyü" demişlerdir. Bu da gösterir ki o zaman tuhaf bir astronomik olay vuku bulmuş ve böyle vasıflandırılmıştır. Mamafih 'inşakka' (yarıldı) fi'lini 'seyenşakku' diye tefsir edenler vardır. O takdirde mana: Kıyamet yaklaştı, ay yarılacak demektir. Ay'ın yarılmasının mâzi fi'liyle (yarıldı) şeklinde ifade edilmesi, yaklaşan kıyamet olayının mutlaka vuku bulacağını gösterir.

"ABDULLAH İBN-İ MES'ÜD (R.A.) HADİSİ: Şöyle demiştir: "Resulullah Sallâllahü Aleyhi Vesellem devrinde (onun mucizesi olarak) ay ikiye ayrıldı. Resulullah, 'Şahit olunuz' buyurdu".

ENES İBN-İ MÂLİK (R.A.) HADİSİ: Mekke halkı Resulullah Sallâllahü Aleyhi Vesellem'den kendilerine bir mucize göstermesini istediler. Onlara ayın ikiye ayrılması mucizesini gösterdi".

İBNİ ABBAS (R. Anhüma) HADİSİ: Muhakkak ay, Nebi Sallâllahü Aleyhi Vesellem zamanında ikiye ayrıldı. (EL lü'lüü ve'l mercan terc.-Buhari ve Müslim'in ittifak ettiği hadisler- c.3, H. No:1784-1785-1786).

126 Câbir (r.a.) şöyle demiştir:

Peygamber (s.a.v.) ile birlikte yola çıktık. Geniş bir vadiye gelince Resulullah (s.a.v.) abdest bozmaya gitti. Ben de arkasından içinde su bulunan bir kapla kendisini takip ettim. Resulullah (s.a.v.) etrafına bakındı. Abdest bozmak için görünmeyecek bir yer bulamadı. Bir de uzakta vadinin kenarında iki ağaç gördü. Onlardan birine gitti. Dallarından birini alıp, "Allah'ın izni ile benimle yürü" dedi. Ağaç burnunda halkası bulunan deve gibi, arkasından yürüdü. Sonra öteki ağaca gitti. Onun da bir dalından alıp, "Allah'ın izni ile yürü!" dedi. Evvelki ağaç gibi bu da emre itaat etti. İki ağaç arasındaki yere girince, bunları birbirine yanaştırdı ve: "Allah'ın izni ile üzerimde bana örtü vazifesini görmek için birleşin!" dedi. İki ağaç birbirine yapıştı. Câbir der ki: Resulullah (s.a.v.) benim kendisine yakın olduğumu hissetmesin de, yine uzağa gitmek zorunda kalmasın korkusu ile hızlıca geri çekilmeye başladım. Uzakta oturdum ve bu fevkalâde hadise karşısında kendi kendime düşünmeye başladım. Bir de Resulullah (s.a.v.)'ı bu tarafa dönmüş gelirken gördüm. İki ağaç da birbirinden ayrılmış ve gövdesi üzerine dikine duruyorlardı. Resulullah (s.a.v.)'ın bir an durduğunu ve başı ile (ağaçların kendi yerlerine gitmeleri için) şöyle işaret ettiğini gördüm. Sonra Resulullah (s.a.v.) yine bu tarafa doğru gelmeye başladı. Bana yaklaşınca: Ey Câbir! Oturduğum yeri gördün mü? Diye sordu. Ben de: Evet gördüm, yâ Rasulallah, dedim (Müslim, Tac Terc., c.3, H. No: 884).

127 ENES İBN-İ MÂLİK (R.A.) HADİSİ: Şöyle dedi:

"(Bir kere) Resulullah Sallâllahü Aleyhi Vesellem'i şöyle gördüm. İkinci namazı yaklaşmıştı. Halk abdest suyu aradılar da bulamadılar. Resulullah'a (bir kab içinde bir miktar) abdest suyu getirdiler. Mübarek elini kabın içine soktu. Ve halka oradan abdest alsınlar diye emretti.

Enes dedi ki: İşte o zaman Resulullah'ın parmakları altından (hazır olanlardan) hiçbir kimse hariç kalmamak üzere, cümlesi abdest alıncaya kadar su kaynadığını gördüm (Buhari ve Müslim, El lü'lüü ve'l-mercan, c. 3, H. No:1468).

Göğsün açıldı, ismin, yükseldi sonsuza dek; (128)
Sana mutlak itaat, ayrıca tazim etmek; (129)

Ve tercih etmek seni, kendi varlığımıza; (130)
İmanın şartı oldu, şükrolsun Rabb'imiza!

Senin kokundan üstün; ne misk, ne amber vardı;
O mübarek vücudun, ne kokular saçardı! (131)

Kalbim uyumaz dedin, vahiysiz konuşmazsın; (132)
Sırtınla da görürsün, tariflere sığmazsın! (133)

Allah ve melekleri, salât ediyor sana; (134)
Teslim olmak; salâvat farz, tüm Müslümanlara!

Rabb'im yakınlığını, sevgilerle duyurdu;
Bizler bilelim diye, bakın neler buyurdu:

---

128 "Biz senin (bunalan) göğsünü açmadık mı (ondaki bunalımları, sıkıntıları giderip, onu ilim, hikmet ve huzur ile genişletmedik mi)? Ve atmadık mı senin üzerinden yükünü? Ki (o, ağırlığından) sırtını çatırdatmıştı! Senin şanını yükseltmedik mi?" (İnşirâh, 94/1-4).

129 "Onlar ki yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o Elçi'ye, o ümmi Peygamber'e uyarlar. O (Peygamber) ki, kendilerine iyiliği emreder, kendilerini kötülükten meneder; onlara güzel şeyleri helâl, çirkin şeyleri haram kılar, üzerlerindeki ağırlıkları, sırtlarındaki zincirleri kaldırıp atar. O'na inanan, destekleyerek O'na saygı gösteren, O'na yardım eden ve O'nunla beraber indirilen nura uyanlar, işte felâha erenler onlardır" (A'râf, 7/157).

130 "Peygamber, müminlere canlarından ileridir. Onun eşleri de onların anneleridir. Rahim sahipleri (anne tarafından akrabalar) da Allah'ın Kitabında birbirlerine öteki müminlerden ve Muhacirlerden daha yakındırlar. Ancak dostlarınıza bir iyilik yapmanız (bir vasiyet etmeniz) hariç (yaptığınız o vasiyet yerine getirilir). Bunlar Kitapta yazılmıştır" (Ahzab, 33/6).

131 Enes (r.a.) şöyle demiştir:

Resulullah (s.a.v.)'in etrafa yaydığı tabii kokudan daha güzel ne anber ne de misk kokladım. Resulullah (s.a.v.)'in vücudundan daha yumuşak ne bir atlas ne de ipek gördüm (Buhârî, Müslim, Ebû Dâvûd, Tirmizî; Tac Terc., c.3, H. No: 802).

132 "O heva'dan konuşmaz" (Necm, 53/3).

133 "Ve secde edenler arasında eğilip doğrulurken" (Şu'arâ, 26/219).

EBU HUREYRE (R.A.) HADİSİ: Şöyle dedi; Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Siz, benim kıblem (yalnız) şurasıdır (ve namazda önümden başka bir yeri görmem)mi sanıyorsunuz? Allah'a yemin ederim ki, sizin ne huşûnuz bana gizli kalıyor, ne rükûnuz. Yemin olsun ki, sizi arkamdan da görüyorum"

ENES İBN-İ MÂLİK (R.A.) HADİSİ: Şöyle dedi: Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Rükû ve sücûdu dosdoğru yapınız. Vallahi ben sizi rükû ettiğiniz ve secdeye vardığınız zaman arkamdan da, yahut sırtımın arkasından da muhakkak görürüm" (Buhârî ve Müslim; el İlülü ve'l Mercan Terc., c. 1, H. No:245-246).

134 "Allah ve melekleri, Peygamber'e salât etmekte (onun şerefini gözetmeğe, şanını yüceltmeğe özen göstermekte)dir. Ey inananlar, siz de ona salât edin, (onun şanını yüceltmeğe özen gösterin); içtenlikle selâm edin (ona esenlik dileyin)" (Ahzâb, 33/56).

Biat ettiler sana, Hudeybiye semtinde;
Senin elindi ama, benimkiydi üstünde! (135)

Sana biat ettiler, bana oldu o biat;
Cebrail sana dedi: "Toprağı küffara at!" (136)

Sen atarken ben idim, o toprağı fırlatan;
Tüm küffar askerini, hezimete uğratan! (137)

Ve seni vekil etti, konuştu namına;
"Ey kullarım!" dedirtti günahkâr kullarına! (138)

Senin cümlele, ümit kapılarını açtı; (139)
Bütün günahkârlara rahmetlerini saçtı!

Senin mevcudiyetin, varlığın hürmetine;
Toplu azaplar kalktı, hatta küffardan bile!

"Taş yağdır! diyenlere, azap etmem kat'iyen;
Sen içlerinde iken", bilirsin ebediyen! (140)

---

135 "Sana bi'at edenler (İslâm uğrunda ölünceye kadar savaşmak üzere sana söz verenler), gerçekte Allah'a bi'at etmektedirler. Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Kim ahdini bozarsa, kendi aleyhine bozmuş olur. Ve kim Allah'a verdiği sözü tutarsa Allah ona büyük bir mükafat verecektir" (Fetih, 48/10).

136 "(O gün) Onları siz öldürmediniz, fakat onları Allah öldürdü; (ey Muhammed), attığın zaman sen atmadın, fakat Allah attı. Mü'minleri güzel bir imtihanla sınamak için (bunu yaptı). Doğrusu Allah işitendir, bilendir" (Enfal, 8/17).

137 Bkz: Dipnot: 136.

138 "(Tarafımdan onlara) De ki: "Ey nefislerine karşı aşırı giden kullarım, Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir" (Zümer, 39/53).

139 Bkz: Dipnot: 138.

140 "Ve: "Allah'ım, eğer bu, senin yanından gelmiş gerçekte başımıza gökten taş yağdır, yahut bize acı bir azab getir!" demişlerdi. Oysa sen onların içinde bulduğukça Allah, onlara azab edecek değildi ve onlar istiğfar ederlerken (içlerinde istiğfar edenler var iken) de Allah, onlara azab edecek değildir" (Enfal, 8/32-33).

*"Sana bi'at edenler, gerçekte Allah'a bi'at etmektedirler.
Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Kim ahdini bozarsa,
kendi aleyhine bozmuş olur. Ve kim Allah'a verdiği sözü tutarsa
Allah ona büyük bir mükafat verecektir"
(Fetih, 48/10).*

İSLÂM'IN TAHKİR EDİLMESİNE SEBEP OLABİLECEK HER TÜRLÜ SÖZ VE EYLEMDEN KAÇINMAK

Dr. Avnullah Enes ATEŞ

Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا
انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

"Ey iman edenler! 'Râ'inâ' demeyin; 'Bize bak' deyin ve kulak verin. Kâfirler için elem veren bir azap vardır" (Bakara, 2/104).

Ayette müminlerden dememelerinin istendiği "Râ'inâ" kelimesiyle alakalı genel anlamda yaygın olan üç görüş bulunur. Bu görüşlerin ikisi olan; bu kelimenin kaba bir kelime olup Allah Resulü'ne (s.a.v.) söylenmesinin uygun olmadığını ifade eden görüş ile bu kelimenin alay içeren bir anlama sahip olduğunu söyleyen görüş (1), Kur'an bütünlüğü ve tarihi verilerle desteklenmediğinden tercih edilmemektedir. Çoğunlukla kabul edilen üçüncü görüş ise şudur:

Müminler, Allah Resulü'nden (s.a.v.) kendilerini gözetmesini, dinlemesini ve kendileriyle ilgilenmesini رَاعِنَا kelimesiyle ifade ediyorlardı. Bu kelime Arapçada "gözetmek", "ilgilenmek", "koruyup-kollamak" manasındaki رَعَى fiilinin mufâ'ale babından emridir. رَاعَى / يُرَاعِي / مُرَاعَاةً şeklinde mufâ'ale babında mazi, muzâri ve masdarı çekilen bu fiilin emri رَاعَ şeklinde yapılır. Emir fiilinin sonuna gelmiş olan نَا kelimesi de zamir olup meful konumundadır. Böylece رَاعِنَا "Bizi gözet, kolla; bizimle ilgilen" anlamına gelmektedir (2).

Allah Resulü'nden (s.a.v.); "Bizi gözet, kolla; bizimle ilgilen" gibi masumane bir talepte bulunan müminlerin bundan men edilmeleleri; İbrânicede bu kelimenin sövmek için kullanılan bir kelime olmasıdır. Yahudiler müminlerin bu şekilde Allah Resulü'ne (s.a.v.) hitap etmelerini Allah Resulüyle (s.a.v.) alay etmek için bir fırsat bildiler. "Muhammed'e içimiz-

den söverdik ancak şimdi bu şekilde ona söylebileceğiz” deyip Allah Resulüne (s.a.v.) bu şekilde hitap edip kendi aralarında gülmeye başladılar. Ensâr’dan bunu fark eden biri (3); “Allah’a yemin ederim ki; bir daha bu şekilde konuşanın boynunu vuracağım” dedi. Allah Teâlâ da bahsi geçen ayeti indirmek suretiyle Yahudilerin bu sinsi düşüncelerini boşa çıkardı (4).

Ayetin nüzul sebebiyle ilgili olarak söylenen son görüşü destekler nitelikte şu ayet bulunmaktadır:

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعُ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالْسِينَةِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

“Yahudilerden öyleleri var ki; kelimelerin yerini değiştirerek, dillerini eğip bükerek ve dine ta’n ederek: ‘İşittik ve karşı geldik!’; ‘Dinle, dinleyemez olası!’ ve ‘Bizi gütt (râ’inâ)!’ derler. Eğer ‘İşittik ve itaat ettik’; ‘Dinle’ ve ‘Bize bak’ demiş olsalardı, elbette onlar için daha hayırlı ve daha doğru olurdu. Fakat inkârları yüzünden Allah bunları lânetlemiştir; birazı hariç iman etmezler” (Nisâ 4/46).

Bu ayet de bahsini ettiğimiz ayette olduğu gibi, Yahudilerin ağızlarını eğip-bükerek sinice Allah Resulüne (s.a.v.) hakaret etmeye çalıştıklarını ve bu ve benzeri nankörce davranışlarından dolayı lânete uğradıklarını an-

latır. Çünkü Yahudiler insanlar içerisinde müminlere en çok düşmanlık eden kimselerdir. Nitekim bir ayette şöyle buyrulur:

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى
ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرُهَبَانًا
وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

“Gerçek şu ki; insanların iman edenlere karşı düşmanlıkta en şiddetlisi olarak Yahudileri ve müşrikleri bulacaksınız...” (Mâide 5/82).

Müminlere düşmanlığı karakter haline getiren Yahudiler, benzeri kelime oyunlarıyla Allah Resulüne (s.a.v.) hakaret etmeye çalışmışlardır. Nitekim müminlerin selâmı olan السَّلَامُ عَلَيْكُمْ “Selâm üzerinize olsun” ifadesini السَّامُ عَلَيْكُمْ “Ölüm üzerinize olsun” şeklinde değiştirmişler ve bunu hızlı telaffuz ederek anlaşılmasını engellemeye çalışmışlardır. Çünkü kelimedem sadece lâm harfi atılmakta ve hızlı telaffuz edildiğinde bu fark edilmemektedir. Ancak Allah Resulü (s.a.v.) bunu fark ettiğinden kendilerine وَعَلَيْكُمْ “Sizin de” demiş ve müminlere de onların selâmına bu şekilde karşılık vermelerini tembih etmiştir (5). Hadis-i şerif şöyledir:

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ الْيَهُودَ أَتَوْا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: السَّامُ عَلَيْكَ. قَالَ: وَعَلَيْكُمْ. فَقَالَتْ عَائِشَةُ: السَّامُ عَلَيْكُمْ وَلَعَنَكُمُ اللَّهُ وَعَضِبَ عَلَيْكُمْ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ: مَهْلًا يَا عَائِشَةُ عَلَيْكَ بِالرَّفْقِ وَإِيَّاكَ
وَالْعُنْفَ أَوْ الْفُحْشَ. قَالَتْ: أَوْلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا
؟ قَالَ: أَوْلَمْ تَسْمَعِي مَا قُلْتُ رَدَدْتُ عَلَيْهِمْ
فَيُسْتَجَابُ لِي فِيهِمْ وَلَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ فِيَّ.

Âiše (r.anhâ)'den rivayet edildiğine göre Yahudiler Peygamber (s.a.v.)'e geldiler ve عَلَيْكَ "Ölüm üzerine olsun" dediler. Peygamber (s.a.v.) "Sizin de" dedi. Bunun üzerine Âiše (r.anhâ); "Ölüm sizin üzerinize olsun, Allah size lânet ve gazap etsin!" dedi. Allah Resulü (s.a.v.) Âiše vâlidemize; "Yavaş ol Âişe! Sana yumuşak davranmak düşer. Kabalıktan ya da kötü sözden kaçınmalısın" dedi. Âiše vâlidemiz; "Dediklerini duymadın mı?" deyince Peygamber (s.a.v.) şöyle dedi: "Benim ne dediğimi sen duymadın mı? Sözlerini onlara iade ettim. Benim onlar hakkındaki duâma icâbet edilir ama onların benim hakkımdaki duâlarına icâbet edilmez" (6).

Bahsini ettiğimiz ayet, müminlerin Yahudilere karşı her konuda dikkatli olmalarını tembih etmenin yanında, hiçbir şekilde müminlerin kâfirlere benzememeleri gerektiğini de söylemektedir. Söz, davranış, kıyafet, bayramlar, ibadet vb. konularda kâfirlere benzemekten sakınmalıdır. Nitekim Allah Resulü (s.a.v.) de bu konuda ümmetini uyarmakta ve şöyle buyurmaktadır:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.

İbn Ömer'in (r.a) şöyle dediği rivayet edilmiştir: Allah Resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Kim bir topluluğa benzemeye çalışırsa onlardan olur" (7).

"İman edenler" olarak ele aldığımız ayetten almamız gereken; Yahudiler başta olmak üzere İslâm düşmanlarına karşı her konuda teyakkuzda olmak ve kendi dinimizi, örfümüzü, kültürümüzü benimseyip kâfirleri hiçbir şekilde taklit etmemektir.

Dipnotlar:

- 1 Zeccâc, Ebû İshâk İbrâhîm b. es-Serî, *Me'âni'l-Kur'ân ve i'râbuh*, thk. Abdulcelil Abduh Şiblî, Âlemu'l-Kütüb, Beyrut, 1408/1988, I, 188; Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr, *Câmi'u'l-beyân fi te'vili âyi'l-Kur'ân*, thk. Ahmed Muhammed Şâkir, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1420/2000, II, 459-465; Mâturîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed, *Te'vilâtu ehli's-sünne*, thk. Mecdî Bâselûm, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1426/2005, I, 528.
- 2 Ferrâ, Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Ziyâd, *Me'âni'l-Kur'ân*, thk. Ahmed Yûsuf en-Necâtî v.dğr., Dâru'l-Misriyye, Mısır, t.y., I, 70; Zeccâc, I, 188; Mâturîdî, I, 528.
- 3 Bu kişinin Muâz b. Cebel olduğu; İbrânce bildiğinden onları uyardığı ancak onların; "Siz de böyle söylemiyor musunuz?" şeklinde cevap verdiği ve bunun üzerine ayetin nâzil olduğu da söylenmiştir. Bkz. Mâverdi, Ebu'l-Hasen Ali b. Muhammed, *en-Nüket ve'l-uyûn*, thk. es-Seyyid İbn Abdilmaksûd, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, ty., I, 169.
- 4 Ferrâ, I, 70; Semerkandî, Ebu'l-Leys Nasr b. Muhammed, *Bahru'l-ulûm*, thk. Muhibbuddîn Ebû Sa'îd Ömer Gerhetî el-Amrî, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1996, I, 81; Sa'lebî, Ebû İshâk Ahmed b. Muhammed, *el-Keşf ve'l-beyân 'an tefsiri'l-Kur'ân*, thk. Muhammed b. 'Aşûr, Dâru İhyâ'it-Türâsî'l-Arabî, Beyrut, 1422/2002, I, 251-252.
- 5 Buhârî, Edeb, 35; Müslim, Selâm, 8; ayrıca bkz. İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ İsmâil b. Ömer, *Tefsiru'l-Kur'âni'l-'azîm*, thk. Sâmî b. Muhammed Selâme, Dâru Taybe, Medîne, 1420/1999, I, 373.
- 6 Buhârî, De'avât, 62.
- 7 Ebû Dâvûd, Libâs, 4.

Ehlen ve Sehlen

Merhaba

*Ya Mustafa, Ya Müctebâ
Ehlen ve sehlen merhaba
Ahmed Muhammed Mustafa
Ehlen ve sehlen merhaba*

*Ey enbiyalar serveri
Ey evliyalar rehberi
Ey ins-ii cin peygamberi
Ehlen ve sehlen merhaba*

*Sen canların cananusın
Dertlilerin dermanusın
Âlemlerin sultanusın
Ehlen ve sehlen merhaba*

*Allahu Ekber Şane Hu
Sultane Hu, Subhane Hu
Kad Ca'ena Burhane Hu
Ehlen ve sehlen merhaba*

*Yunus söyler bu sözü
Dergâhına sürer yüzü
Severler mahşerde bizi
Ehlen ve sehlen merhaba*

Yunus Emre (k.s.)

Hadis Deryası

Hazırlayan: B. ARİFOĞLU

Mikdâm İbnu Ma'dikerib (r.a.) anlatıyor: "Resulullah (s.a.v.)'ı şöyle buyururken işittim: "Âdemoğ-lu karnından (midesinden) daha şer (kötü) bir kap doldurmamıştır. Âdemoğluna belini doğrul-tacak birkaç lokma yeterlidir. Eğer, nefsi galebe çalarsa, (midesinin) üçte birini yemek için, üçte birini içecek için, üçte birini de nefes için ayırsın" buyurdu.

İbn Mâce, Et'ime 50; Tirmizî, Zühd 47.

Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor: "Resulullah (s.a.v.) şöyle dua ederd: 'Allah'ım, Âl-i Muhammed'in rızkını belini doğrultacak kadar ver' -Bir diğer rivâyette- 'yetecek kadar ver' buyurmuştur".

Kütübi Sitte Terc., c.7, s.443; Buhârî, Rikâk 17; Müslim, Zekât 126, (1055); Tirmizî, Zühd 38, (2362).

İbn Ömer (r.a.) anlatıyor: "Bir adam, Peygamber (s.a.v.)'in yanında (tokluk nedeniyle) geçirmişti, ona: 'Geçirtini bizden uzak tut. Çünkü insanların dünyada en çok doyanları, kıyamet günü en uzun süre aç kalacaklardır' buyurdular".

İbn Mâce, Et'ime, 50; Tirmizî, Sıfat-il Kıyame, 37.

Atıyye b. Âmir el Cühenî (r.a.) anlatıyor: "Yediği yemekten biraz daha yemesi için ısrar edildiğinde Selman'ı işittim: (Bu yediğim) bana yeter. Resulullah (s.a.v.)'ı şöyle buyururken işittim: 'Dünyada insanların en çok doyanları, kıyamet günü en uzun süre aç kalacaklardır'".

İbn Mâce, Et'ime, 50.

Sevgili Peygamberim (s.a.v.)

Murat BUDAK

Küfrün karanlığında boğulan dünya bir ışık arıyordu. İçinde hapsoldüğü dipsiz kuyudan bir çıkış; isyan, şirk, nefret, fitne bataklığından bir kaçış arıyordu. Diri diri toprağa gömülen kızlar kendilerini koruyacak bir el; köleler, garipler ve mazlumlara gölgesi altına sığınabilecekleri birini arıyorlardı. Şaraplar ve çeşit çeşit içkilerden sarhoş olmuş insanların gezdiği sokaklar artık nefes alabilmek için bir arınma, bir temizlenme istiyordu.

İçini putların doldurduğu Kâbe bir kurtarıcı istiyordu. Kısra'nın sarayında bulunan sütunlar bu küfre artık dayanamıyor yıkılmak istiyordu. Hep ateşle özdeşleşen şeytanın dostları mecusilerin bin yıldır yanan ateşi artık sönmek, bu isyana bir son vermek istiyordu.

Herkes ve her şey bir şey istiyor, birini

bekliyordu. Tüm cihan, bu kişiye odaklanmış gelmesi için âlemlerin yüce yaratıcısına yalvarıyordu.

Ve âlemleri yoktan var eden, varlığına delil eden yüce Allah (c.c.) bu yalvarış ve yakarışlara; biricik sevdiği, kıymet verdiği ve tüm ruhlardan önce ruhunu var ettiği kutlu Nebi (s.a.v.)'sini, âlemin incisini, muhabbetin temsilcisini, şefkatin, merhametinin habercisini, nuruyla âlemi nurlandıran, âlemlere rahmet olan kerim Peygamberi (s.a.v.)'ni göndererek kayıtsız kalmıyordu.

O (s.a.v.)'nu gönderiyordu çünkü insanlar açtı, Rablerine muhtaçtı, Muhammed (s.a.v) tüm dertlere ilaçtı. O (s.a.v.)'nu gönderiyordu çünkü bu kör düğümü çözecek bir tek o vardı. O (s.a.v.)'nu gönderiyordu, çünkü bütün âlemlere rah-

met olacak, muhabbetin sesini, şefkatin, merhametin temsilini âleme duyuracak oydu. O (s.a.v.)'nu gönderiyordu, çünkü O (s.a.v.) Kâbe'nin, gariplerin, diri diri toprağa gömülen günahsız kızların, zalimce eziyet gören mazlumların haykırışıydı. O (s.a.v.)'nu gönderiyordu çünkü o âlemin göz bebeği idi.

O (s.a.v.)'nu gönderiyordu çünkü.....

Ve beklenen an geldi kutlu Nebi (s.a.v.) âleme, gönüllere doğdu.

Sen geldin Efendim (s.a.v.), sen gelmeden dedenin kulağına fısıldanan, daha önce duyulmamış ama senden sonra dillerden ve gönüllerden düşmeyecek, ümmetin milyonlarca çocuğuna verilecek, Osmanlı'da saygıdan ötürü Mehmed olarak kullanılacak Muhammed (s.a.v) isminle geldin.

Sen doğdun ya, seninle beraber yıldızında gökyüzünde parlamaya başladı. Sen doğdun ya, seni güneşten koruyacak bulut emrine verildi.

Sen doğdun Kısra'nın sarayındaki sütunlar devrildi, sen doğdun mecusilerin yüzyıllardır

sönmeyen ateşi söndü. Sava gölü kurudu.

Sen doğdun, zalimlerin zulümleri kendilerini boğdu, münafıkların nifak, hile ve tuzakları kendilerini sardı. Sen doğdun muhabbet tohumları ile ekilen sevgi çiçekleri âlemi rengarenk bürüdü. Sen doğdun, Kâbe putların mekanı olmaktan kurtuldu. Sen doğdun, sinelerdeki küfür, şirk, isyan dalları kökünden kesildi. Bitki, çiçek, böcek her türlü nebatat ve canlı kendini güvende hissetti. Yetimler başlarını okşayacak, garipler kendilerini koruyacak birini buldu.

Sen geldin ya, zalim zulmünde, münafık nifakında boğuldu. Sen geldin ya, âlemler nur gönüller huzur buldu. Sen geldin ya, bu cihan bu âlem gam yemez. Hoş geldin Efendim, hoş geldin sultanım! her daim sana muhtacım. Himmetine, şefaatine ümit varım, hoş geldin ey kutlu Nebi (s.a.v.), hoş geldin âlemlerin rahmeti, hoş geldin sefa getirdin yoluna can verdiğimiziz.

Başımızın üstüne geldin. Sen, hep var olacak ümmetinin gönlünde yer bulacaksın Efendim...

(Ey Muhammed!)

Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.

(Enbiya 107)

Çanakkale Şehitlerine

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.

Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.

Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde-gösterdiği vahşetle 'bu: bir Avrupalı'

Dedirir-Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!

Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.

Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Ostralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!

Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.

Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!

Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla, sefil,

Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.

Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakikat, yüz­süz.

Sonra mel'undaki tahribe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;

Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.

Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.

Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...

Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağnak sağnak.

Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yayılımı tufanlar, alevden seller.

Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.

Top tüfekten daha sık, gülle yağan mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehlide güler!

Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'â mı göğsündeki kat kat iman?

Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i İlahi o metin istihkâm.

Sarılır, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-i beşer;

Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedi serhaddi;
'O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme' dedi.

Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.

Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,

Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alni değer.

Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.

Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.

Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyetler eder istiâb.

'Bu, taşındır' diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;

Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;

Ebr-i nîsânı açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;

Sen bu âvizinin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,

Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;

Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.

Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddin'i,

Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslam'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,

O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;

Sen ki, a'sâra gömülse taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...

Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif ERSOY

Dua

Resulullah (s.a.v.) Efendimizden Dualar

Hazırlayan
Şahin ERDÖNMEZ

“Allah’ım bana sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek olan kimsenin sevgisini ver. Allah’ım sevdiğim mal, evlat, sıhatten bana ne verdinse, onu Senin sevdiğin konularda güç ve kuvvet yap. Allah’ım sevdiğilerimden neyi benden aldınsa, onları sevdiğin ibadet ve kulluk konusunda bana kuvvet kıl”.

Tirmizî, Deavat 74.

Nasihatnâme

Ey oğulcuğum! Allah'a şirk koşma. Muhakkak şirk büyük bir zulümdür!
Ey oğulcuğum! Gerçekten yapılan iş bir hardal tanesi kadar bile olsa, bir kaya içinde veya göklerde ya da yerde olsa, Allah onu getirir. Muhakkak Allah en gizli şeyleri bilendir, her şeyden haberdardır.

Ey oğulcuğum! Namazı dosdoğru kıl, iyiliği emret, kötülükten menet ve başına gelen şeye sabret. Çünkü bunlar azmedilecek işlerdendir. İnsanlardan kibirlenerek yüzünü çevirme, yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Şüphesiz Allah kendini beğenip övüneni sevmez. Yürüyüşünde mutedil ol. Sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkini merkebin sesidir.

Hz. Lokman (a.s.)

Zikrullah - 1

Diller aceli hayrân olur
Esrâr-ı zikrullah ile
Yollar beğim âsân olur
Âsâr-ı zikrullah ile

Nefsin hevâsundan kesil
Zikr eyle Hakk'ı muttasıl
Saykallanır mir'ât-ı dil
Tekrâr-ı zikrullah ile

Ger ister isen kurb-ı Hak
Al ehl-i irfândan sebak
Geldi zuhûra her varak
Eşcâr-ı zikrullah ile

Ref' olsa zulmânî hicâb
Dilden giderdi ıztırâb
Yap yap gönül kasrını yap
Mimâr-ı zikrullah ile

Zikri bulup habl-i metin
Muhkem tutar ehl-i yakîn
Dâ'im eder i'lâ-yı dîn
İzhâr-ı zikrullah ile

İsterse ger kalbin safâ
Zikr eyle Hakk'ı dâimâ
Bimâr olan bulur şifâ
Timâr-ı zikrullah ile

Dilden kederler dûr olur
Mahzûn olan mesrûr olur
Zulmet Hüdâyî nûr olur
Envâr-ı zikrullah ile

Aziz Mahmud Hüdâyî (k.s.)

Dil: Gönül.
Esrar: Sırlar, gizli manalar, hikmetler.
Âsân: Kolay.
Âsâr: Eserler.
Muttasıl: Hiç durmadan, aralıksız.
Saykallanır: Cilalanır.
Mir'ât-ı dil: Gönül aynası.
Ger: Eğer.
Kurb-ı Hak: Hakk'a manevî yakınlık.
Sebak: Ders.
Eşcâr: Ağaçlar.
Ref': Lağvetme, ortadan kalkma.
Hicâb: Perde.
İztırab: Acı, sıkıntı, elem, vesvese.
Kasr: Saray.
Habl-i metin (Sağlam ip): İslâm Dini.
İ'lâ-yı dîn: Dini yüceltip yayma.
İzhâr: Ortaya çıkarma.
Bimâr: Hasta.
Timâr: Tedavi.
Dûr: Uzak.
Mahzûn: Hüzünlü.
Mesrur: Memnun, merâmına ermiş.
Zulmet: Karanlık.
Envâr: Nurlar.

oksijeni bol, huzurlu yaşamın adresi

AYISIĞIEVLERİ

AYISIĞI 2
EVLERİ

16475² arsa üzerinde toplam 5 bloktan oluşan 240 dairelik bu projede, 13250 m² si yeşil alan, çocuk oyun alanları, parkları, süs havuzu, kamelyaları, yürüyüş parkurları, basketbol - voleybol sahası, halı saha ve otopark için ayrılmıştır.

Şehrin yoğunluğundan uzak, ferah, tabiatla iç içe, sağlam zeminde yapılan yeni yaşam alanınız.

Satış Ofisi (Şantiye): Yavuz Selim Mah.Karagöz Cad. 2.Sok. 3.Ara Malatya

(Toki Yolu, Mehmet Akif İlköğretim Okulu Devamı, Belediye Su Deposu Karşısı) - **Satış Ofisi Tel:** 0 422 221 33 77

Merkez Ofis: Turgut Temelli Cad.Karslıoğlu Apt.(Yeni Hamle Dersanesi Yanı) Kat:2/4 Malatya - **Merkez Ofis Tel:** 0 422 325 30 00

GSM: 0549 550 5 444 - 0549 550 6 444 / E-Posta: info@ayisigiinsaat.com.tr

www.ayisigiinsaat.com.tr

Rahmeten Lil Âlemin

Peygamber Efendimizi (s.a.v.) Anma Etkinliđi

Tam beşyüz yıldan fazla, geçmişti ki İsa'dan;
İnsanlık yoldan çıkmış, dünya olmuştu zindan;
Evrendeki gecenin, son karanlığıydı bu,
Çağları aydınlatan, Yüce Peygamber doğdu

PROGRAM

- ◆ Kur'an-ı Kerim Tilaveti
- ◆ Yrd. Doç. Dr. Bora AÇAN' ın Konuşması.
Yalova Üniversitesi Öğretim Üyesi
- ◆ Prof. Dr. Ahmet Turan ARSLAN' ın Konuşması.
Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi İslami İlimler
Fakültesi Dekanı
- ◆ Peygambere Sesleniş (Şiir)
- ◆ İlahiler ve Semazenler
- ◆ Mevlid-i Şerif (Bir Bölümü)

ONUR KONUĞU

Seyyid M. Avni(Avnullah) ÖZMANSUR
İslam Ülkeleri Akademisyen ve Yazarlar Birliği
Kurucu Onursal Üyesi ve Yüksek İstişare Kurulu Başkanı
Özmansur İlim, İrfan, Kültür ve Eğitim Vakfı Kurucu Başkanı

TARİH: 2 NİSAN CUMARTESİ 2016
SAAT: 19:30

YER: MALATYA KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ
BİLGİ VE İRTİBAT: 0507 923 08 78